

ZASAVSKI VESTNIK

LETO V. — Št. 46.

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZASAVJA

TRBOVLJE, 20. NOVEMBRA 1952

Kljub gospodarski blokadi naših sovražnikov in kljub sušam smo postavili temelje za socialistični razvoj

Maršal Tito je na VI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije govoril tudi o gospodarskem razvoju naše države in o našem petletnem načrtu. Gospodarska blokada je zadrževala izvajanje tega načrta, ni pa seveda bila edini vzrok za podaljšanje in zožitev naše petletke. Štirje osnovni vzroki so bili za to: prvič ekonomska blokada SZ in njej poslušnih držav, drugič povečanje izdatkov za narodno obrambo, ki jih je zahteval sovražni, napadalni pritisk na našo državo od Sovjetske zveze in njenih satelitov, prav tako pa tudi splošna zožitost mednarodnega položaja, tretjič prirodne nesreče, ki so zadale v povojnih letih naše kmetijstvo in znižale naš narodni dohodek, četrtič pa prizadevanje državnega in političnega vodstva, da kljub vsem navedenim, za naše gospodarstvo velikim škodam zadrži, na nekaterih področjih pa celo poveča življenjsko in družbeno raven delovnih ljudi.

Do konca leta 1948 je obseg izmenjave s ZS in njej podložnimi državami znašal nad polovico celokupne jugoslovanske blagovne izmenjave, t. j. 50%. Po resoluciji Informbiroja se je ta izmenjava znižala od 6708 milijonov dinarjev na 2122 milijonov dinarjev ali na 31%. S to nasilno ustavitvijo izmenjave, pozneje pa s popolnim prenehanjem izmenjave ali gospodarske blokade je bil naš državi zadani silen, a ne smrtonosen udarec. Težko je povedati v številnih vseh gospodarsko škodo, ki nam je bila prizadejana z blokado, ker se ta ni kazala samo neposredno, marveč je imela tudi posredno hude posledice. Najlaže bo to škodo izraziti na naših investicijah. S Sovjetsko zvezo in njenimi sateliti je naša država sklenila investicijske pogodbe v vrednosti 18.750 milijonov dinarjev, izvršeno pa je bilo od teh pogodb le 1184 milijonov dinarjev ali 6,3%. Toda v tem izpolnjenem majhnem odstotku je bil na splošno manj važen material, ne pa kakšne kompletne naprave ali pa drug vreden in važen material. Glede na dobavne roke, ki so bili dogovorjeni v teh pogodbah z navedenimi državami in glede na sedanji položaj naših ključnih objektov lahko rečemo, da so zaradi blokade in neizpolnjenih investicijskih pogodb naši proizvodni povzročene sledeče izgube: v našem elektrogospodarstvu 2 milijardi 454 milijonov kilovatih ur; v barvni metalurgiji 55.700 ton bakra in medenine, 40.000 ton vlečene bakra, 60.000 ton aluminija, 30.000 ton valjanega aluminija, 24.000 ton cinka, 70 ton kadmija, 55.000 ton svinca, 6.000 ton svinčene koncentrate, nad

11.000 ton cinkovega koncentrata, 4450 kilogramov zlata, 3750 kg srebra; v črni metalurgiji: 90 tisoč brezšivnih cevi in 500.000 ton valjanega materiala; v rudarstvu: 6.050.000 ton premoga, 180.000 ton nafte, nadalje 55.000 ton rotacijskega papirja, 4.750.000 kv. metrov ravnega stekla, 825.000 ton cementa, 300.000 ton azotnega gnojila, 120.000 ton žveplene kisline, 650 ton elektroporcelana. Če ne računamo raznih posrednih posledic škode, ki nam jih je napravila ta gospodarska okrožitost, in vzamemo samo najnižjo varianto škode, potem znaša vsa ta škoda 429 milijonov dolarjev.

Večji izdatki za narodno obrambo

Leta 1946 smo porabili za narodno obrambo 305 milijonov dolarjev (če preračunamo dinarje v dolarje po tedanjem tečaju), naslednje leto pa 316 milijonov dolarjev. V letih pred napadalnim pritiskom na našo državo smo potrošili za narodno obrambo letno povprečno 310 milijonov dolarjev. Leta 1948, ko se je začel agresivni pritisk od SZ so se naši izdatki za obrambo že povečali na 348 milijonov dolarjev, leta 1949 so ti stroški zrasi na 528 milijonov dolarjev, leta 1950 in 1951 ter letošnje leto pa znašajo ti izdatki povprečno po 665 milijonov dolarjev letno. Kaj pravijo te številke? Te številke kažejo, da znašajo izredni stroški za narodno obrambo, ki jih je povzročilo agresivno postopanje SZ in njenih satelitov, v zadnjih petih letih 1 milijardo in 407,5 milijona dolarjev.

Nato je tovariš Tito govoril o pomoči, ki so jo Jugoslaviji dale proti temu agresivnemu pritisku zahodne države; skupno smo dobili za krepitev obrambne sposobnosti 241,2 milijona dolarjev. V primeri s tem smo morali iz lastnih sredstev povečati materialne izdatke za narodno obrambo za 1 milijardo 166,2 milijona dolarjev. Zato Jugoslavi lahko trdijo, da je to povečanje vzdržalo jugoslovansko gospodarstvo za lastnimi silami.

Prirodne nesreče

V naslednjem je maršal Tito govoril o elementarnih nesrečah, ki so zadale naše kmetijstvo v tem obdobju. Pri povprečni letni znaša vrednost naše kmetijske proizvodnje 452 milijard dinarjev (računano po sedanjih cenah). Leta 1950 je ta vrednost znašala 333 milijard dinarjev, leta 1951 se je povečala na 477 milijard dinarjev, letos pa je

zaradi suše padla na 308 milijard dinarjev. Leta 1950 so prirodne nesreče napravile okrog 119, leta 1952 pa 144 milijard dinarjev škode, skupno torej 263 milijard.

Naša življenjska raven

Naša politično in državno vodstvo si je kljub ekonomskemu pritisku in elementarnim nesrečam ves čas prizadevalo, da bi obdržalo življenjsko raven delovnih množic in jo postopoma celo dvignilo. Če označimo življenjski standard delavske družine s 4 člani leta 1939 s 100, potem znaša povprečje v letu 1951 133, povprečje januar-avgust 1952 pa 154. Če vzamemo za družino uslužbenca s 4 člani 100 kot indeks realne plače januarja 1951, potem znaša povprečje za leto 1951 102, povprečje prvih treh mesecev letošnjega leta pa 112 (pri tem je treba vendar pripomniti, da so povprečni realni dohodi delavca za 45 do 55% višji).

Kljub vsem tem težavam je naše gospodarstvo doseglo pomembne uspehe, saj smo letos dosegli 101% v petletnem načrtu predvidene zmogljivosti naše industrije, in če upoštevamo še vojno industrijo, 108%. Po končani ključni graditvi pa bo ta odstotek dosegel 122 oziroma vseh vojno industrijo 133.

Naši ključni objekti bodo kljub sovjetski blokadi in sušam kmalu vsi končani in s tem ustvarjeni pogoji za nadaljnjo industrializacijo ter socialistični razvoj države. Izgradnja industrije pa ne bomo več tako pospeševali kot prvih pet, šest let kapitalne izgradnje, znatno pa bomo povečali investicije za kmetijstvo, promet in povišanje življenjske ravni. Razvoj kapitalne izgradnje se oslanja na izkoriščanje domačih surovin, na povečanje energetskih virov in na odstranjevanje zaostalosti nekaterih naših ljudskih republik in nekaterih gospodarskih področij, kar vse bo povečalo aktivnost naše trgovske bilance.

Beseda je dana delovnemu ljudstvu

Odkar smo se osvobodili in pregnali najbolj nespodobne ljudi iz naše domovine, so se v veliki meri spremenile prilike tudi v trboveljskem okraju. Vedno bolj obsežne pravice, ki smo jih mogli doseči z enotnostjo naših narodov, nam dajejo možnost, da spreminjamo nekdanj po usodi črne v svetle revirje. Ljudska oblast je bila naša želja in to nam daje moč, da sami odločimo o lastnem življenju. Pred to močjo se morajo umikati ostanki zaostalosti in lažnivi »besedniki narodov«, kajti danes je beseda dana delovnemu ljudstvu, ki govori neizprosno socialistično besedo.

Ako naše ljudstvo ne bi bilo tako pridno, pravično in odločno kljub vsem težavam, bi danes ne dosegali takega splošnega napredka v okraju. Pohitili smo najprej tam, kjer je bila zaostalost največja; po osvoboditvi smo napeljali 247 kilometrov električnih vodov, od tega samo letos 72,6 kilometra v vrednosti 36 in pol milijona dinarjev, za kar je prispevala država 60 do 70 odstotkov. V kratki dobi ljudske oblasti smo elektrificirali več kot prej v 50 letih. V socialističnem sektorju je bilo zgrajenih 1029 raznih zgradb v vrednosti 2 in pol milijarde dinarjev, preuredili in popravili pa smo 334 objektov v vrednosti približno pol milijarde dinarjev. Samo okrajni ljudski odbor je zbral in razdelil letos 65 in pol milijona dinarjev občinam, društvom, šolam, za ceste, vodovode in elektrifikacijo. Delovni kolektivi rudnikov in tovarn v okraju pa so prispevali letos za družbene potrebe 3 milijarde in 540 milijonov dinarjev.

Če povemo še to, da cenimo letošnjo vrednost vseh proizvodov v okraju nad 12 milijard dinarjev, od katerih ustvarjajo kmetje samo 471 milijonov ali 3,5%, ter bodo letos prispevali za družbene potrebe 42 milijonov ali 0,8%, delavci pa 4 milijarde, potem nam to pojasnjuje več vprašanj, ki jih moramo reševati s pametno gospodarsko politiko. Prvič se nam jasno pokaže moč industrije, ki je sposobna, da reši iz gospodarske in politične zaostalosti tiste predele okraja, ki se sami ne morejo rešiti zaostalosti. Socializacija vsaj je torej prvi pogoj zboljšanja prilik na kmetih. To pa nam narekuje tesnejše zavezanost med delavci in kmeti, ki ga mora ustvarjati in poglobljati boljše kulturno-politično delo. Drugič pa nam to dokazuje gospodarsko moč ustvarjanja v industriji, ki smo jo mogli doseči, ker smo zveza socialističnih delovnih ljudi, tretjič pa je v našem delu izražena trdna odločnost, da hočemo zavarovati sadove svojih naporov. V tej želji krepiamo zavest in moč, da odbijamo različne sovražne napade, kar nas prepričuje in navdušuje vsak dan za močno in neodvisno Jugoslavijo.

Člani Osvobodilne fronte!

Tako lepo zasnovano naše bodoče lepše življenje zahteva najširšo dejavnost, da bomo delali boljše kot danes. To željo so izrekle vse volilne enote, ki se pripravljajo na volitve v občinske ljudske odbore, v okrajne zore in v zore proizvajalcev. Z zmago naših najboljših kandidatov bomo delovni ljudje še razširili svoje pravice, uveljavili enakopravnost, odpravljali napake in ovire. Ker imamo pri vsem tem revolucionarnem napredku v okraju zasluge vsi pošteni delovni ljudje, smo na svoje delo ponosni, ga gledamo z veseljem in obljublamo da ga bomo razvijali v korist bodočih pokolenj.

Okrajni odbor OF v Trbovljah.

Nova tovarna pohištva v Trbovljah

Še pred enim letom je delovala v sestavi sedanje Strojne tovarne »Miha Marinko« v Trbovljah tudi njena mizararska delavnica. Spričo preusmeritve in specializacije strojne tovarne na izključno izdelavo rudarskih strojev pa

je prišlo v podjetju do odločitve, da se mizararska delavnica osamosvoji in postane samostojno podjetje pod imenom Mestno strojno mizarstvo v Trbovljah. Ker pa je tovarna »Miha Marinko« ob nadaljnji razširitvi svojih tovarniških

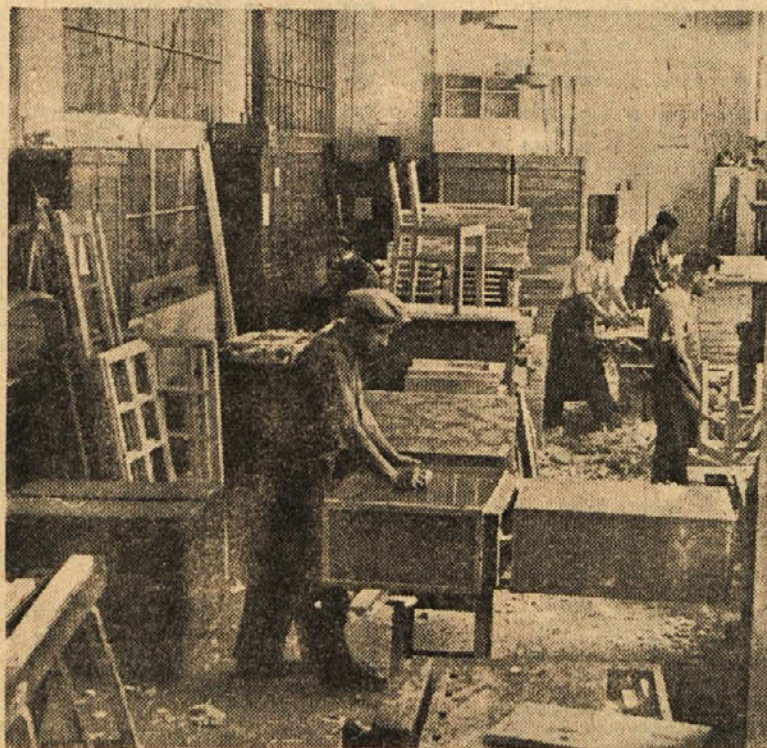
objektov računala tudi na prostore mizararske delavnice, je slednja kot novo samostojno podjetje začela z gradnjo lastnih tovarniških prostorov za izdelavo pohištvene in stavbne opreme, to pa v Gaberskem. S to gradnjo je strojno mizarstvo podjetje začelo letošnjo pomlad. Dela na novi mizararski tovarni so že toliko napredovala, da bo podjetje začelo obratovati v svojih lastnih prostorih že ob proslavi letošnjega Dneva republike, 29. novembra.

Graditev nove mizararske tovarne seveda ni bilo lahko rešljivo vprašanje. Treba je bilo finančnih sredstev za izvršitev tega načrta. Ob naporih vodstva in kolektiva tega podjetja ter ob denarni pomoči OLO Trbovlje, mestne občine Trbovlje ter posameznikov tega kolektiva je uspelo rešiti tudi ta problem. Kakor je na eni strani pretežna večina kolektiva novega mizararskega podjetja krepko prišla za delo, da si zgradi potrebne delovne prostore, tako so se na drugi strani našli v njem posamezniki, ki so razdrali ta načrt, med njimi celo člani upravnega odbora. Razumljivo je, da so predvidena dela spričo teh težav zastajala in niso napredovala v željenem smislu. Vendar so na zadnjem sestanku OPO in sindikata kolektiva tega podjetja napravili sklep, da se vse ovire odstranijo ter vsi pomagajo, da bo tovarna do 29. novembra t. l. začela obratovati, prav tako so na tem zborovanju sklenili, da bodo tovarniški, ki se z delom in načrtom večine kolektiva ne strinjajo, iz podjetja odstranili.

Danes dela v tem podjetju nekaj čez 70 delavcev, po dograditvi tovarne pa bo mogoče v njej zaposliti čez 100 ljudi, tako da bo to podjetje lahko krilo skoraj vse potrebe po pohištvo in stavbenih mizararskih izdelkih okraja Trbovlje. Ker želi vsi kolektivi, da že z letošnjim Dnevom republike začne delati v novih tovarniških prostorih, so vsi sklenili, da bodo delali tudi v svojem prostem času, da skoncirajo vsa potrebna dela.

Predavanje tov. Mihe Berčiča o kongresu ZKJ

Za VI. kongres KPJ je bilo v Litiji in okolici precej zanimanja in so naši delovni kolektivi tekmovali in s delom počastili partijski kongres. Kot delegat okraja Ljubljana-okolica se je udeležil zagrebškega kongresa tov. Miha Berčič, predsednik OLO Ljubljana-okolica. Po kongresu je OF povabila članstvo iz Litije in Gradca na predavanje, kjer je tov. Berčič poročal podrobno o poteku in sklepih zgodovinskega kongresa. V dokaz, da je bilo za predavanje mnogo zanimanja, je bila napolnjena Kino-dvorana. Po predavanju so zborovalci izbrali kandidate za okrajni ljudski odbor.

Mizararska delavnica v strojni tovarni »Miha Marinko« v Trbovljah, od koder se selijo v novo tovarno v Gaberskem 29. novembra

Zanimanje za volitve v zbor proizvajalcev v okraju Trbovlje

Za volitve v zbor proizvajalcev, ki bodo v našem okraju v dneh od 23. do 28. novembra, vlada med našimi delovnimi kolektivi veliko zanimanje; po vseh sektorjih okraja, v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku in Radečah so že izvolili delegate za ta zbor.

Delovni kolektivi so se z vsemo lottili izbire kandidatov za zbor proizvajalcev, zavedajoč se pridobitve tega

važnega organa v naši ljudski oblasti in gospodarstvu. V zadnjih dneh smo imeli po vsem okraju množična zborovanja, na katerih se je podrobno obravnavalo pomen zborov proizvajalcev. Tako je bilo pretekli četrtek, 13. novembra, veliko zborovanje v Delavskem domu v Trbovljah, ki se ga je udeležilo okrog 450 ljudi, med njimi največ delavstva. Pomen zborov proizvajalcev kot velike pridobitve delavskega razreda v izgradnji socializma je obrazložil v izčrpnem poročilu član Republiškega sveta sindikatov Slovenije tov. Roman Albreht iz Ljubljane. Vsi prisotni so z zanimanjem sledili govorniku, ki je v poljudnih besedah pojasnil vse, kar je treba vedeti o zborih proizvajalcev.

Ob istem času so imeli tudi v Zagorju enako zborovanje, ki se ga je udeležilo okrog 280 ljudi. Tukaj je govoril o pomenu zborov proizvajalcev član Republiškega sveta sindikatov Slovenije tov. Mavricij Borc. Podobno zborovanje je bilo v torkel, 18. novembra, v Hrastniku, kjer je prav tako nastopil kot referent tov. Mavricij Borc.

Zbor II. grupe odredov bo v Litiji 14. decembra

Kakor smo že poročali, se pripravljajo Litija na partizanski teden, ki bo od 7. do 14. decembra. Litija bo s tem proslavila svoj prvi občinski praznik NOB. Ob tej priložnosti se bo vršil v Litiji tudi zbor II. grupe odredov, ki so ga tvorili prvi slovenski partizanski borci. II. grupa odredov je dala s tem, da je določila za svoj zbor Litijo, našemu

kraju priznanje. V Ljubljani organizira zbor v Litiji poseben prireditveni odbor, ki mu predseduje tov. Mekinda Jože-Franci, sekretar Predsedstva vlade LRS. Ta odbor je imel v Ljubljani že več sej, kjer je določil podrobnosti programa v partizanskem tednu.

Vzporedno z ljubljanskim odborom deluje poseben prireditveni štab tudi v

Litiji, ki mu predseduje predsednik litijske Zveze borcev tov. Franc Gorenc. Litijski štab se deli v več odsekov. Ljubljanski in litijski odbor sta imela doslej že nekaj skupnih sej, tako da bodo prireditve v partizanskem tednu dobro pripravljene.

Na dan proslave bodo pohitili s Tisja, kjer se je vršila pred 11 leti ena prvih bitk v Sloveniji, člani ZB in poneli štafeto palico v Litijo, kjer bo slovesna proglasitev partizanskega praznika. Na zbor II. grupe, ki bo v nedeljo 14. decembra ob 10. uri na športnem telovadišču v Litiji, pa bodo pohiteli borci II. grupe z raznih krajev Slovenije. Tako bo prva štafeta krenila na pot že 30. novembra in sicer s Podlipoglava, kjer je bilo eno izmed prvih partizanskih taborišč. Vse štafete, vseh tudi koroško štafeto, bodo prehodile okrog 400 km poti do Litije. Pri štafetah bo sodelovalo okrog tisoč udeležencev.

Gostje z Jesenic nas bodo obiskali

V soboto, 22. novembra, bodo prispeli v Trbovlje člani »Svobode« z Jesenic, da vrnejo obisk našemu pevskeemu zboru »Slavček«, ki je gostoval na Jesenicah meseca septembra.

Da bo gostovanje uspelo v vsakem pogledu, je gostiteljstvo prevzela »Svoboda-center«, na čelu s svojim upravnim odborom in predsednikom tov. Ivanom Sornom, organizacijo gostovanja pa je društvo poverilo svoji sekciji, mešanemu pevskeemu zboru »Slavček«.

Gostje dopotujejo v Trbovlje v soboto ob treh popoldne. Sprejeli jih bodo pred rudniško upravo. Na večernem koncertu bo sodelovala 100-članska kulturna skupina, razdeljena na mešani, moški in ženski zbor ter recitacijska in folklorna skupina.

Vabimo vse Trboveljčane, da se sprejema gostov in koncerta udeležijo polnoštevilno in solidarno manifestirajo prijateljstvo revirčanov in železarjev.

Naročajte ZASAVSKI VESTNIK

Bralcem našega lista, ki še niso nanj naročili, a želijo »Zasavski vestnik« redno prejemati, priporočamo, da kupijo na pošti položnico (golic) in na njej nakažejo na naš tek. račun št. 614-90332-3, Uprava »Zasavskega vestnika« pri podružnici NB v Trbovljah vsaj polletno naročnino, ki znaša 120 din. Na hrbtni strani položnice napišite »Nov naročnik«. Lahko pa se na naš tečaj naročite z dopisnico, naročnino pa poravnate, ko prejmete list in položnico.

Naročajte »Zasavski vestnik« tudi svojim rojakom — Zasavčanom, ki žive v drugih republikah naše države ali pa v tujini. Naše države tudi naši rojaki v Ameriki in se ga veselo. Predvsem pa bodo veseli »Zasavskega vestnika« naši fantje, ki so pred kratkim odšli v JLA na odslužitve kadrovskega roka. Ti bodo še posebno radi brali naš list, saj so radovedni na novice in dogodke svojega rodnega kraja. Letna naročnina »Zasavskega vestnika« je 240 din, za tujino pa 480 din.

Uprava »Zasavskega vestnika«

O zadnjih dneh po svetu

KOMENTARJI SVETOVNEGA TISKA O VI. KONGRESU ZKJ

Svetovni časniki so na vidnih mestih komentirali zaključke VI. kongresa ZKJ in je njih sodba o delu kongresa svedea da izjemo kominformističnega tiska, bila povsem pozitivna. Agencija Reuter je poudarila sklep KPJ o sodelovanju s progresivnim, demokratičnim gibanjem. Franco Presse ugotavlja napadalno politiko Sovjetske zveze in jo oboja Londonški »Times« naglašajo zlasti obsodbo Sovjetske zveze kot napadalne imperialistične sile, jugoslovansko podporo OZN, tržanski problem in politično neposrednega sporazumevanja. Zahodnonemški dnevnik »Die Welt« podarja, da je Jugoslavija pretrgala odnose s Sovjetsko zvezo zaradi lastnih iskrenih in sovjetskim sistemom, ki vodi v diktaturo, na pa v socializmu. Avstrijska »Presse« piše med drugim, da je »zagrebški partijski kongres potekal vse drugače kot kateri koli partijski kongres v Srednji ali Zahodni Evropi.« Indijski časnik »Hindu« naglašava v uvodnem članku, da je »maršal Tito sedaj živ dokaz dejstva, da najhujši narodi ne marajo biti sateliti velikega, da so ni le uveljavljeni, temveč je popolnoma zapustil sovjetski blok in urešnjuje v Jugoslaviji marksistično-leninistično politiko.

ODSTOP TRYGVE LIEA

Generalni tajnik OZN Trygve Lie je na eni zadnjih sej Generalne skupščine Združenih narodov pisмено napovedal svoj odstop. Ta napoved je v krogih Združenih narodov vzbudila veliko presenečenje. Francoski politični krogovi tega odstopa sicer ne komentirajo, vendar za število za opomin velikim silam zaradi neuspeha pogajanj o premirju na Koreji. Londonski časnik »Times«, menijo, da je demisijski generalnega tajnika OZN v tešak položaj in da bo danes teško najti novega generalnega sekretarja OZN. »Times« izvolitve bi se strinjali tako sovjetski blok kot ostali svet.

EDEN O KOREJSKEM VPRAŠANJU

Britanski zunanji minister, ki je po svojem nedavnem prihodu v ZDA takoj prevzel vodstvo britanske delegacije na zasodanju Generalne skupščine Združenih narodov, so je v svojem govoru dotaknil tudi korejskega vprašanja in je postavil 4 glavna načela, da bi se preostala trtina ločka v pogajanjih o premirju. On misli, da naj imajo vsi vojni ujetniki pravico do širprenskega vrnutva v domovino, da se vsi izpuste in da imajo vse ugodnosti za možnost repatriacije. Nobena stranka nima pravice s silo zadrževati ujetnike. Vprašanje prostovoljne repatriacije mora biti rešeno šele po tvoj bi možno sestaviti posebno komisijo, ki bi razpravljala tudi o političnih vprašanjih.

IZJAVNA MARSALA TITA AMERISKIM DOPISNIKOM

Maršal Tito je nedavno sprejel dva ameriška dopisnika »New York Timesa« in jim odgovoril na vprašanja iz področja mednarodne politike. V odgovorih na ta vprašanja se poudarja, da Jugoslavija nima nobenih drugih namer razen najbojega sodelovanja z vsemi naprednimi gibanji.

OBISK GRŠKE VOJASKE DELEGACIJE

V kratkem prispe na šestdnevni prijateljski obisk naši Armadi grška vojaška delegacija devetih članov z generalnim polkovnikom Tsakalotom na čelu. S tem obiskom vrača grška delegacija obisk naše vojaške delegacije grški armadi v letošnjem septembru.

PRISILNA IZSELJEVANJA V ALBANIJU

V Tirani se kaže pripravljeno nova izseljevanja »nezaželenih« oseb in nezaposlenih iz vasi in mest. V vrsto nezaželenih sodijo vsi albanski državljani, ki se ne strinjajo a političko kominformistične vlade v Tirani. Načrt za izselitev nezaželenih oseb je že potrjen od najvišjih albanskih oblasti. Po osebo enostavno aretirajo in jih odpeljejo na prisilno delo v južno Albanijo.

NOV IRANSKI PREDLOG V PETROLEJSKEM SPORU

Iranska vlada je stavila Veliki Britaniji nov predlog za poravnavo petrolejskega spora s tem, da bi bila izplačana odškodnina iranski petrolejski družbi, ki jo je sprejela Velika Britanija.

Zaključna dela na spomeniku padlim žrtvam v Trbovljah

Samo nekaj dni nas še loči od odkritja veličastnega spomenika v Trbovljah, namenjenega vsem tistim, ki so kakor koli postali žrtve fašističnega nasilja. Še več: spomenik je namenjen tudi tistim izkoriščanim in bednim proletarcem, ki so bili že za časa prve svetovne vojne ogoljufani za pričakovano svobodo. Da, delavski razred je bil rešeni ogoljufan prvokrat v svoji lastni domovini leta 1918 in v sledečih mu letih; domači in tuji kapitalisti so ga izžemali do skrajnih meja, mu ubijali vero in ljubezen do domovine, ki jim je dejansko postala mačeha. In slednjič: kaj jim je preostajalo drugega, kot zapustiti jo in se napotiti v tujino. Po zloglasni Orjuni leta 1924 in dalje se razvijal revolucionarni boj delavskega razreda za njegove najosnovnejše pravice, ki pripadajo po vseh dognanjih in pameti vsakemu človeku. Takrat je peščica izkoriščevalcev s pomočjo žandarjev gospodarila in krojila usodo delavstvu ter ga za bore pol dinarja ali dinar, ki ga je delavec zahteval od kapitalista, raje poglala v gladovno stavko, kot pa da bi mu priznala vrednost njegovih žuljev. Toda vere v pravičnost mu niso ubili, saj je bila to njegovo edino bogastvo, ki ga je imel. In delavski razred si je to pravico sam poiskal in priboril v naši narodnoosvobodilni vojni. Ni mu bilo žaj žrtve za svobodo in pravico, v kar je tako goreče veroval in danes z jasnimi pogledi zre v svet, v tisti svet, o katerem je nekoč le sanjal.

Prav zaradi tega bo odkritje spomenika v Trbovljah ne le najčastnejša odložitve vsem žrtvam fašizma, temveč jasen opomin našim poznejšim rodovom, naj čuvajo pridobite narodnoosvobodilne vojne, naj čuvajo bratstvo in enotnost naših narodov ter krepijo in čuvajo delavsko zavest, da bi se fašizem, ki je povzročil toliko gorja — nikoli več ne povrnil.

ŽRTVE FAŠIZMA MESTA

Tek. št.	Prilimek in ime:	rojen:	Kraj in datum smrti:	Tek. št.	Prilimek in ime:	rojen:	Kraj in datum smrti:
1.	Ahac (Rudolfa) Karel	13. 12. 1917	24. 2. 1945 — Teren Trbovlje	28.	Knaflič (Ivana) Anton	28. 4. 1927	2. 5. 1945 — Mauthausen
2.	Ahac (Rudolfa) Martin	1. 11. 1924	12. 10. 1942 — Auschwitz	18.	Kuder (Franca) Stane	18. 8. 1910	13. 9. 1944 — St. Vid
3.	Ahac (Rudolfa) Milka	29. 9. 1919	2. 10. 1942 — ustreljena	186.	Krhlikar (Ivana) Franc	187.	Krhlikar (Ivana) Franc
4.	Ahac (Rudolfa) Rudolf	6. 5. 1921	7. 1942 — Ljubno	187.	Krhlikar (Ivana) Franc	187.	Krhlikar (Ivana) Franc
5.	Ahac (Rudolfa) Rudolf	6. 4. 1887	12. 10. 1944 — Plan. vas	188.	Kregar (Jožeta) Jože	14. 11. 1909	15. 4. 1945 — Lašče
6.	Arhar Franc	21. 1. 1915	25. 1. 1945 — Mauthausen	189.	Korožec (Luke) Maks	7. 10. 1925	1. 3. 1945 — Dobje
7.	Artnak (Ivana) Ivan	3. 1. 1921	15. 10. 1944 — Catež, Dolenjsko	190.	Kozmus (Karla) Ferdo	28. 5. 1904	5. 4. 1942 — Mauthausen
8.	Artnak (Ivana) Jože	15. 3. 1927	25. 9. 1944 — Sv. Križ	200.	Kolar (Franca) Franc	7. 9. 1891	12. 12. 1942 — Auschwitz
9.	Avsec (Franca) Alojz	2. 5. 1894	9. 9. 1942 — Auschwitz	201.	Kolar (Franca) Viktor	30. 2. 1920	3. 6. 1942 — Celje
10.	Avsec (Franca) Alojz	25. 2. 1922	4. 9. 1941 — Celje kot talec	203.	Kastelic (Karla) Karel	14. 10. 1910	6. 1942 — Maribor
11.	Arh (Jakoba) Stane	13. 6. 1909	20. 10. 1944 —	204.	Kolar (Franca) Fani	23. 1. 1918	10. 3. 1943 — Auschwitz
12.	Ameršek (Volbank) Martin	5. 11. 1899	25. 12. 1944 — Savinjska dolina	205.	Kurent (Simona) Alojz		
13.	Božiček (Ivana) Ivan	30. 1. 1920	8. 2. 1945 — Savinjska dolina	206.	Kupšek (Dominika) Ivan	3. 3. 1919	24. 8. 1941 — Maribor, talec
14.	Bože (Alojza) Jože	7. 1. 1904	9. 7. 1944 — Menina dolina	207.	Koval (Franca) Ivan	24. 7. 1926	12. 12. 1944 — Ljubno
15.	Burkelj (Tomaža) Ivan	29. 8. 1909	8. 11. 1944 — Hinje	209.	Kobal (Ivana) Marica	4. 3. 1924	25. 10. 1944 — Trebnje
16.	Balož (Franca) Franc	21. 8. 1904	17. 11. 1944 — Semeč, Dolenjsko	210.	Kralj (Franca) Antonija	10. 12. 1923	8. 3. 1944 — Tržič
17.	Bec (Jožeta) Karel	20. 7. 1920	4. 1945 — Cрномelj	211.	Kralj (Ivana) Marko	29. 3. 1925	10. 12. 1944 — Kozjansko
18.	Bostič Viktor		27. 3. 1945 — Dachu	212.	Kralj (Antona) Viktor	11. 4. 1911	10. 9. 1944 — Ljutarjev Kal
19.	Burkelj (Rudolfa) Rudolf	5. 1913	10. 10. 1944 — Zužemberk	213.	Keršič (Franca) Ernest	7. 2. 1907	1944 — Zagorje
20.	Beravs (Jožeta) Jože	31. 8. 1905	25. 12. 1944 — pogrešan	214.	Keršič (Franca) Fric	16. 7. 1908	1944 — Zagorje
21.	Borštnar (Jerneja) Franc	1. 1. 1902	10. 4. 1945 — Avstrija — talka	215.	Kukenberg (Antona) Andrej		1944 — Dachau
22.	Blaznik (Ivana) Ivica	3. 7. 1925	20. 3. 1944 — Grosuplje	216.	Kostanjevec Franc		
23.	Barbiš (Franca) Adolf	20. 2. 1919	3. 1945 — Jelovca	217.	Knez (Valentina) Berta	25. 11. 1907	24. 1. 1945 — Ojstro
24.	Bokal Franc	29. 1. 1911	1945 — neznan	218.	Košič Terezija	4. 9. 1907	15. 10. 1943 — Auschwitz
25.	Bregar Miha	1. 12. 1923	8. 3. 1945 — Ljutomer	219.	Lubi (Ignaca) Jože	8. 10. 1923	6. 9. 1944 — Notranjsko
26.	Bajda Polde	23. 3. 1912	27. 11. 1944 — Zgorje	220.	Lupuček (Franca) Franc	13. 9. 1920	12. 3. 1945 — Ljubno
27.	Bajda Ivan	13. 10. 1919	8. 2. 1945 — Ptuj	221.	Lipovec (Jakoba) Stane	24. 3. 1912	30. 12. 1944 — Sela Vače
28.	Bajda Milan	31. 3. 1912	11. 2. 1945 — Rimske Toplice	222.	Lanišnik (Ivana) Herman	17. 1. 1915	27. 9. 1944 — Sv. Križ, Dolenjsko
29.	Balož (Martina) Blaž	7. 2. 1918	5. 6. 1944 — Trbovlje	223.	Lanišnik (Ivana) Bertl	4. 2. 1917	8. 10. 1944 — Trebnje
30.	Borštnar (Franca) Alojz	31. 4. 1926	29. 4. 1944 — Dobrnje	224.	Levec (Franca) Franc	8. 12. 1909	21. 10. 1943 — Gorjanci
31.	Borštnar (Franca) Franc	12. 9. 1922	29. 12. 1944 — Moravče	225.	Lešnik Jože (star 38 let)		8. 11. 1944 — Hinje, Zužemberk
32.	Bravac (Jožeta) Alojz	5. 8. 1913	29. 4. 1944 — ujet	226.	Lanišnik (Matije) Ivan	14. 2. 1926	8. 3. 1945 — ujet — neznan
33.	Bencak (Nikolaja) Štefan	1. 11. 1909	20. 10. 1944 — Zužemberk	227.	Lenič (Ivana) Ivan	12. 10. 1901	29. 12. 1944 — Rovšje, Sv. Gora
34.	Bartl (Franca) Slavko	6. 5. 1908	12. 10. 1944 — Dolenjsko	228.	Laznik (Franca) Linčič	4. 4. 1905	3. 1945 — umorjena
35.	Bec (Jožeta) Karel	20. 7. 1920	2. 2. 1945 — Dachau	229.	Laznik (Stefana) Jurij	14. 4. 1943	3. 1945 — umorjen
36.	Berčun (Jožeta) Viktor	13. 10. 1919	1944 — pri Rakeku	230.	Laznik (Franca) Milan	25. 1. 1921	23. 9. 1944 — Primorsko
37.	Balož (Martina) Rudolf	31. 3. 1912	25. 10. 1944 — Zagorje	231.	Lamovešek (Jakoba) Miha	14. 9. 1916	4. 1945 — Gospič
38.	Balož (Martina) Blaž	7. 2. 1918	31. 10. 1944 — Oriak	232.	Livk (Ivana) Ivan	31. 7. 1925	26. 3. 1945 — Dolenjsko
39.	Borštnar (Franca) Alojz	31. 4. 1926	25. 10. 1944 — Muljava	233.	Marolt (Ivana) Viktor	8. 1. 1913	29. 3. 1945 — pogrešan
40.	Borštnar (Franca) Franc	12. 9. 1922	24. 10. 1944 — Muljava	234.	Masur (Jožeta) Ivan	14. 12. 1918	28. 2. 1945 — Laško
41.	Bravac (Jožeta) Alojz	5. 8. 1913	23. 1. 1945 — Sv. Križ	235.	Matko (Ferdo) Franc		1942 — Auschwitz
42.	Bencak (Nikolaja) Štefan	1. 11. 1909	23. 1. 1945 — Sv. Križ	236.	Mazel (Ivana) Ignac	10. 4. 1886	1942 — Auschwitz
43.	Bartl (Franca) Slavko	6. 5. 1908	23. 1. 1945 — Sv. Križ	237.	Mazel (Jožeta) Jožeta	3. 3. 1894	1942 — Auschwitz
44.	Covnik (Mihe) Mihael	28. 9. 1878	24. 10. 1944 — Muljava	238.	Mazel (Ivana) Ignac	1932	29. 8. 1941 — Jarše
45.	Cehun (Maksa) Maks	7. 1. 1924	23. 1. 1945 — Sv. Križ	239.	Mazel (Ivana) Ignac	10. 9. 1924	1943 —
46.	Centrih (Elizabete) VIII	7. 9. 1909	23. 1. 1945 — Sv. Križ	240.	Medvešek (Jerneja) Milan	14. 3. 1912	1943 —
47.	Cviki Ivica	18. 1. 1925	23. 1. 1945 — Sv. Križ	241.	Meterc		
48.	Cestnik (Valentina) Anton	2. 5. 1921	23. 1. 1945 — Sv. Križ	242.	Meterc		
49.	Cestnik (Antonije) Leon	21. 10. 1905	23. 1. 1945 — Sv. Križ	243.	Moll (Oskarja) Oki	14. 3. 1920	1943 — Notranjsko
50.	Cestnik Ludvik	6. 9. 1906	23. 1. 1945 — Sv. Križ	244.	Majcen Franc		
51.	Cop Jože	20. 4. 1906	23. 1. 1945 — Sv. Križ	245.	Mrak (Stefana) Alojz	6. 1. 1925	10. 2. 1945 —
52.	Cebin (Ane) Fric	2. 6. 1905	23. 1. 1945 — Sv. Križ	246.	Mrvilje (Hinko) Alojzija	10. 4. 1925	3. 7. 1945 — Kolovrat
53.	Cešnovar (Ivana) Vinko	26. 1. 1904	23. 1. 1945 — Sv. Križ	247.	Marin (Franca) Franc	18. 1. 1921	— Zad. of.
54.	Ceč Tončka	10. 5. 1896	23. 1. 1945 — Sv. Križ	248.	Mlakar (Matevža) Ivan	29. 12. 1894	26. 10. 1942 — Trbovlje
55.	Cebin (Matije) Matija	7. 2. 1912	23. 1. 1945 — Sv. Križ	249.	Majcen (Dominika) Vlado	24. 12. 1910	15. 8. 1942 — Crni vrh
56.	Dolar (Jakoba) Ivanka	25. 12. 1926	23. 1. 1945 — Sv. Križ	250.	Meterc (Jurija) Matevž	17. 9. 1892	8. 9. 1942 — Auschwitz
57.	Dornik (Ivana) Ivan	12. 12. 1925	23. 1. 1945 — Sv. Križ	251.	Meterc (Marije) Alojzija	27. 4. 1887	8. 9. 1942 — Auschwitz
58.	Dolinc (Martina) Stanko	11. 4. 1923	23. 1. 1945 — Sv. Križ	252.	Meterc (Matevža) Matevž	14. 4. 1918	30. 7. 1942 — Celje
59.	Dolar (Albina) Albin	10. 10. 1922	23. 1. 1945 — Sv. Križ	253.	Meterc (Matevža) Matevž	23. 11. 1912	5. 4. 1945 — Dachau
60.	Drnovšek (Petra) Bogo	10. 12. 1912	23. 1. 1945 — Sv. Križ	254.	Marin (Ludvik) Ludvik	15. 11. 1903	21. 11. 1944 —
61.	Drnovšek (Janeza) Rihard	25. 3. 1904	23. 1. 1945 — Sv. Križ	255.	Mervada (Stefana) Stefan	26. 7. 1926	16. 8. 1944 — Notranjsko
62.	Droic (Tomaža) Stanko	8. 5. 1926	23. 1. 1945 — Sv. Križ	256.	Marine (Filipa) Franc	27. 3. 1904	24. 5. 1945 — Dachau
63.	Drnovšek (Ignaca) Albert	13. 8. 1920	23. 1. 1945 — Sv. Križ	257.	Miklavčič (Pangraca) Pavel	10. 1. 1910	12. 2. 1945 — Frankolovo
64.	Dolanc Alojz		23. 1. 1945 — Sv. Križ	258.	Medved (Jožeta) Milka	19. 11. 1925	29. 1. 1944 — Sv. Gora
65.	Dolanc Maks		23. 1. 1945 — Sv. Križ	259.	Mežvelj (Stefana) Stefan	6. 10. 1910	1. 1. 1945 — Cрномelj
66.	Dragar (Antona) Franc	3. 10. 1925	23. 1. 1945 — Sv. Križ	260.	Molnar (Jožeta) Ivan	12. 3. 1928	4. 1945 — Dolenjsko
67.	Dragar (Antona) Stanko	14. 3. 1923	23. 1. 1945 — Sv. Križ	261.	Mohor (Valentina) Stane	23. 3. 1920	27. 2. 1941 — Celje
68.	Dobejšek (Franca) Alojz	14. 5. 1903	23. 1. 1945 — Sv. Križ	262.	Medved (Antona) Jože	6. 2. 1896	28. 12. 1944 — Izlake
69.	Dobejšek (Jožeta) Jože	19. 1. 1922	23. 1. 1945 — Sv. Križ	263.	Mraz (Mihaela) Anton	9. 6. 1927	15. 8. 1944 — Zagorje
70.	Dolinar (Antona) Anton	2. 2. 1925	23. 1. 1945 — Sv. Križ	264.	Molavrh (Vida) Vid	16. 5. 1925	10. 5. 1945 — Rimske Toplice
71.	Draksler (Blaža) Vlado	19. 9. 1918	23. 1. 1945 — Sv. Križ	265.	Močilar (Jožeta) Alojz	25. 2. 1925	1945 — pogrešan
72.	Drobež (Primoža) Oto	28. 6. 1924	23. 1. 1945 — Sv. Križ	266.	Marin (Ivana) Edi	5. 8. 1918	23. 1. 1945 — Dolenjske Toplice
73.	Dolar Oto		23. 1. 1945 — Sv. Križ	267.	Martinič (Jakoba) Polde	24. 10. 1920	4. 1945 — Arja sola
74.	Drnekovič (Andreja) Karel	4. 2. 1925	23. 1. 1945 — Sv. Križ	268.	Matko (Franca) Drago	1. 8. 1919	26. 3. 1945 — Part. vrh
75.	Erčul (Jožeta) Jože	30. 9. 1904	23. 1. 1945 — Sv. Križ	270.	Maton (Vincenca) Emil	21. 2. 1918	25. 3. 1945 — Part. vrh
76.	Florjanc (Rudolf) Stanko	13. 11. 1911	23. 1. 1945 — Sv. Križ	271.	Naroglav Jože	19. 2. 1913	1. 8. 1944 — Selo Sumburg
77.	Fabjan Jože		23. 1. 1945 — Sv. Križ	272.	Narad (Roka) Jože	13. 2. 1912	24. 12. 1944 — Blagovica
78.	Fabjan Ludvik		23. 1. 1945 — Sv. Križ	273.	Nadrah (Leopolda) Jože	12. 2. 1926	3.

TRBOVLJE

Fronta v okraju Trbovlje bo morala vložiti več političnega dela v predvolilno delo

Kandidati za okrajni odbor so že predlagani

Tek. št.	Ime in priimek:	rojen:	Kraj in datum smrti:
380.	Sekili (Ivana) Jože	12. 11. 1914	30. 10. 1944 — Stična
381.	Sušec (Jožna) Silva	9. 12. 1925	12. 1944 — pogrešana
382.	Starina (Albina) Stefi	3. 1. 1927	17. 8. 1944 — Jurklošter
383.	Sotler (Franca) Franc	8. 2. 1909	28. 10. 1943 — Catež
384.	Senica Franc	5. 11. 1919	22. 6. 1945 — Storžice
385.	Senica Ivan	26. 11. 1924	
386.	Smrekar (Antona) Anton	7. 6. 1926	8. 1944 — Litija
387.	Slapšak Jože		
388.	Sakišek (Franca) Franc	16. 6. 1928	7. 2. 1945 — St. Janž
389.	Siržar Franc		
390.	Stapančič (Franca) Anton	7. 6. 1922	12. 10. 1942 —
391.	Stapančič (Franca) Franc	1. 11. 1912	17. 7. 1942 — talec
392.	Seliš (Antona) Anton	6. 7. 1898	24. 12. 1944 —
393.	Salamon (Franca) Franc	1. 12. 1892	19. 6. 1943 — Srbija
394.	Salamon (Franca) Franc	6. 11. 1921	— Srbija
395.	Salamon (Franca) Ljubo	14. 8. 1923	14. 11. 1943 — Srbija
396.	Sotler (Franca) Franc	8. 8. 1916	13. 12. 1944 —
397.	Sirmole (Stefanije) Bogo	27. 3. 1920	10. 2. 1945 — Mirna dol.
398.	Smit (Ivana) Filip	21. 4. 1922	22. 2. 1945 — Mrzlica
399.	Sprogar (Simona) Edi	12. 3. 1928	28. 12. 1944 — Litija
400.	Sušter (Alojza) Marija	23. 3. 1893	2. 12. 1942 — Auschwitz
401.	Sušter (Franca) Ferdo	23. 3. 1915	9. 1. 1942 — Part. vrh
402.	Sturbej (Franca) Franc	21. 8. 1915	5. 1945 — Dachau
403.	Sulin (Alojza) Danijel	12. 7. 1914	7. 9. 1944 — Belgija
404.	Sulin (Alojza) Alojz	1. 7. 1912	— Crni vrh
405.	Skoflec (Jožeta) Franc	2. 12. 1920	25. 1. 1945 — Knezdol.
406.	Sušnik (Luka) Alojz	23. 10. 1909	3. 1. 1945 — Vransko
407.	Stih (Antonia) Edi	18. 7. 1921	5. 4. 1945 — Milnše
408.	Stolc (Karla) Jože	3. 4. 1914	29. 12. 1944 — Roviše, Sv. Gora
409.	Smit (Ivana) Ivan	12. 11. 1924	7. 1. 1944 — Novo mesto
410.	Spiljer (Franca) Andrej	3. 6. 1911	3. 6. 1942 — Maribor
411.	Tomažič (Ivana) Ivan	22. 11. 1921	6. 10. 1944 — Kal
412.	Tavzel (Ivana) Anton	24. 11. 1908	4. 11. 1944 — Zužemberk
413.	Tavzel (Franca) Ivan	23. 11. 1929	12. 5. 1945 — Celje
414.	Tomše (Ivana) Anton	2. 5. 1914	
415.	Tomšič (Franca) Albin	29. 2. 1908	9. 10. 1911 — Dolenjsko
416.	Tomšič (Franca) Bertil	10. 4. 1922	7. 11. 1944 — Dol. Toplice
417.	Tolar (Franca) Lovro	10. 8. 1929	
418.	Tramšek		
419.	Tominšek (Antona) Janko	16. 7. 1907	7. 7. 1944 — Zagradec
420.	Trošt (Ignaca) Ludvik	24. 4. 1921	3. 7. 1944 — Trbovlje
421.	Tratnik (Albina) Albin	19. 1. 1927	10. 2. 1945 —
422.	Uranšič (Ivana) Edi		12. 1. 1945 — Sava
423.	Ule (Franca) Franc	25. 3. 1944	30. 12. 1944 — Kresnice
424.	Vuković (Antona) Viktor		
425.	Vrtičnik (Ivana) Ivan	7. 8. 1897	5. 6. 1945 — Dachau
426.	Vrhovnik (Franca) Oto	13. 10. 1912	29. 12. 1944 — Briše
427.	Vodenšek Matija		
428.	Vokač Andrej		1943 —
429.	Vodin Friderik		1945 —
430.	Varga (Alojzija) Jože (star 26 let)		1945 —
431.	Voje (Ivana) Branko	1. 1. 1928	14. 12. 1944 — Soštanj
432.	Vresk (Ivana) Vilij	5. 7. 1909	9. 3. 1945 — Ptuj
433.	Vresk (Ivana) Vilij	18. 7. 1907	7. 8. 1943 — Koroška
434.	Vresk (Ivana) Ivanka	16. 6. 1916	3. 5. 1945 — Part. vrh
435.	Vodopivec Jože	7. 2. 1914	18. 2. 1945 — Suha krajina
436.	Virant (Antona) Alojz	20. 4. 1927	29. 9. 1944 — Sv. Križ
437.	Vonta (Franca) Vladimir	14. 10. 1922	5. 8. 1944 — Sv. Križ
438.	Vranar (Tomaža) Franc	2. 9. 1914	27. 7. 1945 — Crkvenica
439.	Vozelj (Ignaca) Ivan	1904	10. 10. 1944 — Vel. Lašče
440.	Vidmar (Andreja) Emil	13. 10. 1929	14. 12. 1944 — St. Janž
441.	Vresk (Martina) Franc	5. 7. 1910	7. 1. 1945 — Pohorje
442.	Vozelj Jože	18. 3. 1896	31. 10. 1942 —
443.	Vernik (Franca) Franc	24. 5. 1904	13. 3. 1945 — Notranjska
444.	Vozelj (Vencelna) Viktor	18. 2. 1914	11. 11. 1944 — Jevnica
445.	Zupančič (Stefana) Stane	13. 10. 1928	8. 12. 1944 — Dobernica
446.	Zadobovšek (Petra) Avgust	25. 8. 1919	12. 2. 1945 — Frankolovo
447.	Zagožan		
448.	Zupančič Alojz		1944 —
449.	Zupan Ludvik		
450.	Zupan (Franca) Jože	10. 7. 1917	8. 2. 1945 —
451.	Zmrzljak Ivan	15. 4. 1888	4. 1944 — Partizanski vrh
452.	Zavrašek Aleksander	20. 10. 1925	11. 1942 — Menina Planina
453.	Zavrašek Zofija		1943 — Auschwitz
454.	Zdolšek (Franca) Franc	14. 2. 1923	14. 11. 1944 — Crnomelj
455.	Zupančič (Janeza) Jože	13. 2. 1914	9. 1. 1945 — Litija
456.	Zidar (Franca) Ivan	24. 3. 1897	
457.	Zupan (Jožeta) Jože	17. 2. 1924	2. 5. 1941 — pogrešan
458.	Zupančič (Antona) Alojz	18. 6. 1895	8. 2. 1943 — Mauthausen
459.	Zupančič (Antona) Zdravko	1. 5. 1922	17. 8. 1944 — Kozjansko
460.	Zajc Anton	24. 10. 1921	22. 1. 1945 — Dol. Toplice
461.	Zupan (Franca) Franc	21. 1. 1915	8. 3. 1945 — Ljutomer
462.	Zupan (Ivana) Ivan	6. 4. 1919	7. 12. 1944 — Motnik
463.	Zelenšek (Jožeta) Anton	8. 5. 1929	7. 5. 1945 — Ljubljana
464.	Zavri (Franca) Ernest	1927	1944 —
465.	Zuperl (Ivana) Ivan	20. 1. 1920	30. 9. 1944 — Borovnica
466.	Zavbi (Antona) Franc	21. 3. 1900	24. 9. 1942 — Mauthausen
467.	Zuč (Franca) Franc	31. 10. 1913	4. 4. 1945 — Dolenjsko
468.	Zarn (Antona) Anton	26. 10. 1924	12. 12. 1944 — Guštanj
469.	Znidaršič (Tomaža) Vili	14. 7. 1905	7. 3. 1945 — Vuzenica
470.	Zibret (Franca) Mira	23. 9. 1925	12. 2. 1945 —
471.	Zeleznik (Franca) Savo	6. 11. 1923	14. 8. 1942 — Dolenjsko
472.	Zagar Leon	10. 4. 1922	20. 11. 1942 — Maribor
473.	Zibret Ignac	31. 7. 1901	27. 12. 1941 — Maribor
474.	Zirovnik (Ivana) Ivan	23. 4. 1915	18. 1. 1945 — Nova Stifca
475.	Zagar (Alojza) Alojz	3. 2. 1920	11. 1942 — Vojvodina
476.	Zagar (Alojza) Jože	3. 2. 1920	15. 1. 1945 — Mozirje
477.	Zunk (Matije) Matija	10. 12. 1898	30. 12. 1944 — Moravče
478.	Zavbi (Antona) Alojz	10. 5. 1922	4. 9. 1941 — Celje
479.	Zibret Jurij	24. 4. 1897	9. 10. 1944 —
480.	Zibret (Jurija) Franc	26. 9. 1926	16. 12. 1944 —
481.	Zibret Slavko	5. 8. 1909	8. 1. 1945 —
482.	Zagar Alojz	1. 6. 1916	30. 12. 1944 —
483.	Zagar Jakob	1. 5. 1883	8. 1942 — Auschwitz
484.	Zagar Marija	30. 5. 1894	11. 1942 — Auschwitz
485.	Zagar Vinko	10. 12. 1916	3. 10. 1942 — Maribor
486.	Zibret (Jerneja) Viktor	4. 5. 1925	23. 12. 1944 — Srbija
487.	Znider (Franca) Franc	18. 4. 1924	28. 9. 1944 — Litija

Pred dnevi smo imeli v okraju Trbovlje zadnje zbere volivcev, na katerih so se izbirali kandidati za volitve v okrajni zbor. Ti sestanki so bili dejansko odraz politične in gospodarske razgledanosti, hkrati pa tudi slika nedelavnosti nekaterih političnih aktivov, kar je prišlo zlasti do izraza v industrijskem centru Trbovelj. Zadnji zbori volivcev v mestu Trbovlje so pokazali na nekaterih terenih slabo politično delo frontnih aktivov, aktivov ZB in AFŽ. Do volitev imamo le še nekaj dni; politični aktiv Fronte, ZB in AFŽ morajo pač pomisliti, da politično delo med volivci ni samo dolžnost Zveze komunistov, temveč vseh množičnih organizacij.

Na splošno so zadnji zbori volivcev pokazali, da so bili ti sestanki boljše obiskani na podeželju kot pa v industrijskih centrih. Tako se je teh zborov udeležilo na Dobovcu 230 volivcev, na Dolah pri Litiji pa 250. Na splošno je ugotovljeno, da je bila povprečna udeležba v centrih 15-odstotna, na vasi pa preko 30-odstotna.

Za kandidate v okrajni zbor so bili predlagani mnogi stari borci, ki so se izkazali tudi v sedanjih izgradnji socializma; tako so v Zagorju predlagali tov. Viktorja Kovača, sedanjega sekretarja ZKJ okraja Trbovlje, v volilni enoti v Kisovcu pa tov. Viktorja Burkelja, predsednika OLO. V Hrastniku so predlagali v Zasavju starega borca in nosilca spomenice ter delegata na VI. kongresu ZKJ, tov. Jožeta Jeriča, v Trbovljah pa so izbrali za kandidata tov. Antona Aliča, predsednika delavskega sveta rudnika Trbovlje-Hrastnik, in tov. Tineta Gosaka, predsednika gospodarskega sveta okraja Trbovlje. Ob teh izbirah pa so posvetili vse premalo pažnje našim ženam; v tem pogledu je bil zbor volivcev na Dobrni mnogo bolj napreden kot ostali, kjer sta med predlaganimi tremi kandidati kar dve ženi.

Kraj Čeče spada po novi razdelitvi pod mesto Trbovlje. Tukaj so se zadnjega zboru volivcev udeležili skoro polnoštevno; tudi v tem kraju so razpravljali o IV. akontaciji davkov, ker so bili nekateri volivci mnenja, da je odmera previsoka. Prebivalci Čeč so izrazili željo, da bi mestna občina Trbovlje dala prihodnje leto v proračun nakup gasilske motorke, prav tako želijo v tem kraju, da bi rudnik Trbovlje-Hrastnik organiziral prevoz rudarjev iz Čeč na delo, kot je to urejeno že za ljudi iz Marija Reke, saj hodi iz Čeč na delo okrog 90 rudarjev.

ZBOR VOLIVCEV SO SKLICALI DVAKRAT

Za volilne enote IV. in VI. terena v Trbovljah je bil zbor volivcev sklican v Delavskem domu že v sredo, 12. novembra, zboru pa ni bilo, ker se ga je

Politično zborovanje v Zagorju

Prejšnji teden so imeli v Zagorju veliko delavsko politično zborovanje, ki je bilo namenjeno predvsem članom sindikalnih organizacij. Velika udeležba na tem zborovanju je dokaz, da se delavci precej zanimajo za razna politična in gospodarska vprašanja. Na sestanku je govoril Mavricij Borec, tajnik Sveta Zveze sindikatov Slovenije; v svojih izjavah je med mnogimi poudaril vprašanja obravnaval zlasti delavsko upravljanje naših podjetij, borbo za večjo produktivnost dela, socialno zakonodajo, bližnje volitve v ljudske odbore, nevarnost birokracije, naloge sindikatov itd. Zborovalci so z zanimanjem sledili govorniku, ko je obravnaval družbeni plan, otroške doklade,

udeležilo le 40 volivcev. Treba ga je bilo sklicati drugič in res: v petek, 14. novembra je bila udeležba po polurni zamudi sklepčna. Veliko krivdo na tem sklicanju nosi sam aktiv, ker so bili volivci prvotno obveščeni, naj pridejo ob 5. uri, zborovanje pa se je pričelo že ob štirih popoldne. Značilno za ta zbor je to, da so se ga udeležili vsi tisti, ki vedno pridejo na politične sestanke, ni pa bilo na njem opaziti ljudi, ki bi po svojem družbenem položaju morali biti na zboru, nekaterih pa sploh ni nikoli na spregled.

Izbira kandidatov je bila zelo živahna, saj so predlagali 6 kandidatov, izmed katerih je potem kandidacijska komisija izbrala tri, in sicer tov. Dominika Kužnika, Nežo Očepek in Jožeta Levca. Podobno kot tukaj je bilo treba sklicati ponoven sestanek pa vodenski šoli.

V okrajni dvorani v Trbovljah pa je bil zbor volivcev sklepčen že prvič, v sredo 1. t. m., saj se ga je udeležilo okrog 150 volivcev. Na tem sestanku so med drugim grajali nepravično delitev kart za kurivo; določili so komisijo, ki bo razčistila to vprašanje. Bile pa so iznežene tudi pritožbe glede sekanja mesa, kjer so volivci dobili pojasnilo tudi na to vprašanje.

Na zboru volivcev na Dobrni je bilo prav živahno; tukaj so med tremi kandidati za okrajni zbor izbrali kar dve ženi in sicer tov. Vero Flebusovo ter tov. Poldo Dobnikovo, nadalje tovariša Franca Smida. Na zboru so govorili tudi o delu »Svobode«, kjer so grajali mestni odbor, da zavira prepis stavbe

Priprave za volitve v Zagorju in okolici

Pred kratkim so imeli zbere volivcev tudi v Zagorju, na katerih so izbirali kandidate za okrajni ljudski odbor. Ti sestanki so bili dobro obiskani razen v 6. in 7. volilni enoti, kjer je bilo treba zborovanje zaradi slabe udeležbe sklicati še enkrat.

Volivci so na svojih zborih obravnavali v glavnem gospodarska vprašanja. Skoraj povsod so poudarjali, da je treba vendar dokončno rešiti vprašanje vodovoda, dograditev zdravstvene doma v Zagorju, graditev gimnazije, asfaltiranje glavne ceste od železniške postaje do Toplice, prav tako je treba zgraditi kopalnice, ki ga v Zagorju še nimajo, potrebna je nadalje gradnja stanovanjskih hiš itd. V tretji volilni enoti so volivci govorili o cestarju Strojniku, ki bojda strojno deluje ter ga bo treba razrešiti službe. V peti volilni enoti so napovedali tekovanje vsem ostalim volilnim enotam, kjer so sklenili, da bodo volitve že do 8. ure jutraj opravili. Ta volilna enota obsega terenski odbor OF Selo in Ravensko vas.

na Dobrni na društvo »Svoboda«. Tukaj nameravajo to zgradbo razširiti in sicer v prostovoljnem delu. Porečje vprašanje je nadalje vodovod; ljudje so vložili v to prostovoljno delo že preko 1000 ur, izkopali so nad 200 metrov jarka, sedaj pa je to delo zastalo. Na tem sektorju si žele ljudje predavati, zato bodo v okviru »Svobode« začeli s kulturnimi večeri. Na tem zboru volivcev je govoril tudi tov. Polde Goljuf; poročal je ljudem o poteku VI. kongresa ZKJ. Na Dobrni so se zbrali na zboru volivcev seveda tudi rudarji, ki so sprožili delitev ozir. izplačilo čistega dobička na rudniku; prizadeji so dobili pojasnilo, da bo to vprašanje rešeno v najkrajšem času.

Na splošno je bilo opaziti na vseh zborih, da se volivci zanimajo predvsem za gospodarska vprašanja. Ljudje se strinjajo z našim gospodarstvom in vedo, s kakšnimi težavami se še borimo. Tako je na nekem zboru spregovoril eden izmed volivcev in dejal, da je poslušal govor tov. Tita na VI. kongresu in da mora pozdravljati vse storjene sklepe, ker je prepričan, da bomo po njih prišli do končnega cilja.

Tudi po ostalih krajih so opravili zbere volivcev, zlasti na podeželju, kjer so mnogo razpravljali o davkih, zlasti pa o letošnji IV. akontaciji. Ob pravilnem tolmačenju so ljudje povsod razumeli najmožneje in državljanke dolžnosti, ugotovili pa so marsikje, da so v tem pogledu med posamezniki čestokrat prevlekle razlike, kakor n. pr. v Loki pri Zidanem mostu, kjer je bilo treba napake seveda popraviti.

Predvolilne konference v Loki

Na področju občine Loka pri Zidanem mostu so imeli predvolilna zborovanja že 26. m. in sicer v vseh volilnih okoliših. Odborniki so na teh sestankih poročali o gospodarskem, političnem in prosvetnem položaju občine. Po teh poročilih so navzoči obravnavali gospodarska vprašanja svojega kraja. Za Račico bi prišel v poštev vodovod, katero vprašanje je odprto že od osvoboditve dalje. Nekaj je bilo v tem pogledu že storjeno, vendar do pravega načrta dela ne pride. Bodoči odbor bo moral rešiti tudi to vprašanje.

Važna je nadalje dokončna obnova občinskega doma. Stavba stoji že štiri leta na pol skončana, kar ni v okras kraja, ker stoji poslopje sredi trga. Sedanj odbor je z dovoljenjem notranje uprave začel akcijo za nabiranje samoprispelkov. Dokončen uspeh te akcije še ni znan, vendar izgleda, da nabrana sredstva ne bodo zadostovala za dokončno rešitev tega vprašanja. Z ureditvijo občinskega doma bi bilo v Loki rešeno do neke mere tudi stanovanjsko vprašanje, ki je tudi pereče.

Na zborih volivcev so izbrali tudi kandidate za občinske odbornike, ki jih bo 13. Izbrali so take moze, ki bodo skrbeli za bodoči precvit občine.

Dne 2. novembra je bil ponoven zbor volivcev za določitev odborov za okrajni ljudski odbor. Na okrajno hosta zastopala občino Loko dva odbornika. Delegat z okrajnega ljudskega odbora je volivcem razlagal pomen in postopek pri izbiri teh kandidatov. Po teh razgovorih je sledila važna diskusija o vprašanju živinoreje v tem kraju, predvsem o piemenski živini, ki je podlaga za razvoj te vrste kmečke gospodarske dejavnosti.

Ob koncu je delegat z okraja opozoril navzoče, da se bo moral občinski odbor v bodoče osamosvojiti. Vsa krajevna vprašanja bo moral reševati sam, ker ne bo smel čakati na pomoč od zgoraj. Je to v izrazito kmečki občini sicer težko, vendar je upati, da bo ob dobri volji uspelo tudi to.

Naročaj, čitaj in dopisuj v naš list!

V HRASTNIKU SO ODKRILI PADLIM BORCEM LEP SPOMENIK

Kljub hladnemu vremenu so preteklo nedeljo, 16. novembra, prišle k odkritju spomenika padlim borcem v Hrastniku velike množice. Pred Domom TVD Partizana in na bivšem letnem telovadišču, kjer stoji spomenik, se je zbralo okrog 2000 ljudi iz Hrastnika in okolice. Slovesnosti so se udeležili tudi zastopniki ostalih centrov našega okraja. Poleg predstavnikov vseh množičnih organizacij in krajevne oblasti so prisostvovali temu slavju član ZKS tovariš Milko Goršič, sekretar OK ZKS tovariš Viktor Kovač, predsednik OLO Trbovlje tov. Viktor Burkelj, predsednik okrajnega odbora ZB in član GO ZB NOV Slovenije tov. Ivan Šorn in še drugi.

Slovesnost je odprl nosilec spomenice iz leta 1941, rudar Miha Jerič; podal je besedo tov. Milku Goršiču, ki je zastopal hrastniško rojakino, tov. Lidijo Šentjurčevu, ki je bila zadržana in ni prisostvovala tej slavnosti. Tov. Goršič je v kratkem obrisu očrtal pomen odkritja tega spomenika ter poudaril podprtvovalno borbo hrastniške doline v NOV in že prej. Ob zaključku svojega

govora je tov. Milko Goršič odkril spomenik 273 padlim žrtvam iz Hrastnika in okolice.

Ob odkritju spomenika je godba na pihala igrala žalostinko, vod obveznikov predvojaške vzgoje pa je izstrelil častno salvo. Nato je govoril še zastopnik GO ZB NOV Slovenije tov. Ivan Šorn. Lepe besede je spregovorila zastopnica hrastniških žena, tov. Justa Babičeva, ki je dejala, da je med temi 273 žrtvami tudi 39 žena in deklet; tov. Babičeva je naglasila, da žene ne bodo nikdar in nikoli dopustile, da bi kdor koli skrunil ali rušil velike pridobitve naše narodnoosvobodilne vojne.

Po govorih je sledilo polaganje vencev in cvetja pred spomenik, nato pa so izvedli kulturni program hrastniški pevski zbori, recitatorji iz gimnazije ter obe domači godbi na pihala Svoboda I in II. Prav lep in ganljiv je bil nastop pionirja in pionirke. S pesmijo »Svobodna je naša domovina«, ki sta jo igrali obe hrastniški godbi in peli domači pevski zbori, je bila zaključena ta lepa spominska slovesnost.

Zbiranje podatkov o padlih in pogrešanih žrtvah fašizma iz Trbovelj, ki jih preverja in urejuje Zveza borcev mesta Trbovlje za zgodovinsko listino, ki bo vzidana v podstavke spomenika, je končano. Dosedaj je priglasičen okrog 490 žrtev, po večini iz Trbovelj. V kolikor podatki o posameznih žrtvah niso hatanjeni, nosijo krivdo za to terenski poverjeniki ZB, ki svoje naloge niso v redu izvršili.

Iz tega razloga prosimo svojce žrtev, da še enkrat preverijo podatke vseh padlih in pogrešanih, navedenih v našem listu ali pa v izloži poleg poslovalnice »Triglav« v Trbovljah. Vse spremembe, popravke in dopolnitve sprejema Mestni odbor OF v Trbovljah na LO mestne občine Trbovlje, I. nadstropje, soba 20. Ker je čas zelo kratek, prosimo svojce in sorodnike, da pohitijo s podatki. MO ZB Trbovlje

Vloga sveta proizvajalcev v delu bodočih ljudskih odborov

V vse širši demokratizaciji našega družbenega življenja od predaje podjetij v upravo neposrednih proizvajalcev do prenehanja družbenih funkcij od državne aparata na samostojne družbene organe, se z zakonom o ljudskih odborih uvaja nov predstavniki organ — svet proizvajalcev. Naš sistem decentralizacije se torej prepleta s procesom demokratizacije tako pri vodstvu državne uprave, kot tudi pri vodstvu gospodarstva in drugih vrst družbene dejavnosti.

Okrajni oziroma mestni ljudski odbori bodo v bodoče sestavljeni iz dveh teles. Prvo, okrajna oz. mestna skupščina, bo splošno predstavnisko telo vseh državljanov v okraju oz. mestu, drugo bo predstavnisko telo proizvajalcev, t. j. delovnih ljudi, ki delajo v proizvodnji, prometu in v trgovini. V okrajnem oz. mestnem ljudskem odboru bodo torej enakopravno zastopani ljudje, ki s svojim delom ustvarjajo družbeno proizvodnjo.

Delovni kolektivni odvajajo del dohodka za komunalne potrebe okraja ali mesta. Ta doprinos je odvisen od gospodarskega učinka podjetja in čim večji je ta, toliko več bo lahko podjetje prispevalo k dvigu splošne ravni lokalne skupnosti. To pomeni več in boljša stanovanja, lepše ulice, ureditev kanalizacije, vodovoda itd. Razumljivo je, da so zaradi tega delovni kolektivni upravičeni neposredno vplivati na komunalno politiko. Poleg tega bodo izvoljeni predstavniki neposrednih pro-

izvajalcev reševali vse važne gospodarske probleme

Nove oblike dela komunistov v Trbovljah

Ze v začetku letošnjega leta je okrajni komitee komunistov v Trbovljah pod posebno točko obravnaval stanje in delo društev na področju našega okraja. Na koncu teh razgovorov je ugotovil, da se s stanjem in delom dosedanjih društev ne more strinjati. Ozko delo sedanjih društev ne daje možnosti vključevanja naše mladine, na drugi strani pa je bilo opaziti na splošno nekakšno stagnacijo v kulturnoprosvetnem delu. Spričo nekaterih pojavov in teženj: profesionalizma in vse premajhnega vključevanja komunistov v društva je postala nujna potreba prehod na širšo kulturnoprosvetno dejavnost. Ta sklep okrajnega komiteja je bil dan v temeljit pretes vsem mestnim komitejem in drugim političnim organizacijam. Po podrobni proučitvi tega vprašanja so se kmalu pričela ustanavljati delavska prosvetna društva »Svoboda« po nekdanjih teritorialnih principih, kjer je ponekod že opaziti prav živahno društveno dejavnost. Ob tej spremembi pa se je pokazala tudi potreba po drugačnem delu samih komunistov. Tudi ta sprememba je zahtevala širše diskusije med komunisti kot vodilnem kadru vsega javnega življenja. Ti razgovori so rodili sledeče sklepe:

1. Glede na to, da so upravljanje podjetij prevzeli delavski sveti in upravni odbori, se je zmanjšala vloga komunistov v podjetju in sicer v pogledu same produkcije.

2. S prenosom kulturnoprosvetne in športne dejavnosti iz ozkega področja naših tovarn in podjetij na široko osnovo v kulturne domove se je pokazala potreba, da se tudi politična dejavnost komunistov prenese na teren, kjer se bo v bodoče razvijalo politično in kulturnoprosvetno življenje. Tudi politično delo se do nadaljnjega vskladi s teritorialno kulturnoprosvetno dejavnostjo društev »Svoboda«.

Znano je, da so Trbovlje sedaj razdeljene na štiri kulturnoprosvetna področja, kjer deluje prav toliko prosvetnih društev: delavska prosvetna društva »Svoboda-center« ima svoj sedež v Delavskem domu, »Svoboda Trbovlje II« v Domu Svobode v Zgornjih Trbovljah, »Svoboda III« deluje na Dobrni, »Svoboda IV-Zasavje« pa bo imelo svoje delovno področje v Spodnjih Trbovljah, kjer si članstvo pridno gradi svoj kulturni dom. Sedaj stojimo pred nalogo, da prilagodimo in usmerimo delo komunistov v ta društva in ostale organizacije, da tako oživimo politično in kulturnoprosvetno delo. To bi bil osnovni cilj reorganizacije politične dejavnosti. In če se pozanimamo za uspeh, lahko ugotovimo, da so na kulturnoprosvetnem področju delni uspehi kljub raznim težkotam, ki še ovirajo hitrejši razvoj, že vidni.

Prav tako nas seveda zanima delo komunistov na ostalih področjih javnega dela in nalog, ki se postavljajo pred vsakega komunisto, zlasti pa delo z množicami. Priznati moramo, da je večina komunistov prva leta po vojni dosledno vršila svoje naloge, ne moremo pa tega trditii o nekaterih komunistih v zadnjem času, ki so se skušali skrivati za razne funkcije, ki jih pa v resnici niso opravljali. S takimi izgovori jim je uspelo skritje po krivdi slabe evidence in nezadostne kontrole OPO.

Po spremembi oblike dela komunistov se je to očitno pokazalo in potrdilo mnenje okrajnega in mestnega komiteja ter drugih v delu doslednih komunistov. Prepričani smo, da bodo področni aktivni ali pa komiteji napravili konec takemu stanju, ki ni vredno komunistu. Verjetno bodo pred tovrstne komuniste postavili Leninovo teorijo »Manj, toda bolj«. In tako je prav. Sedaj pa še o samem načinu dela članov Zveze komunistov Jugoslavije, katero ime je sprejel VI. kongres KPJ v Zagrebu.

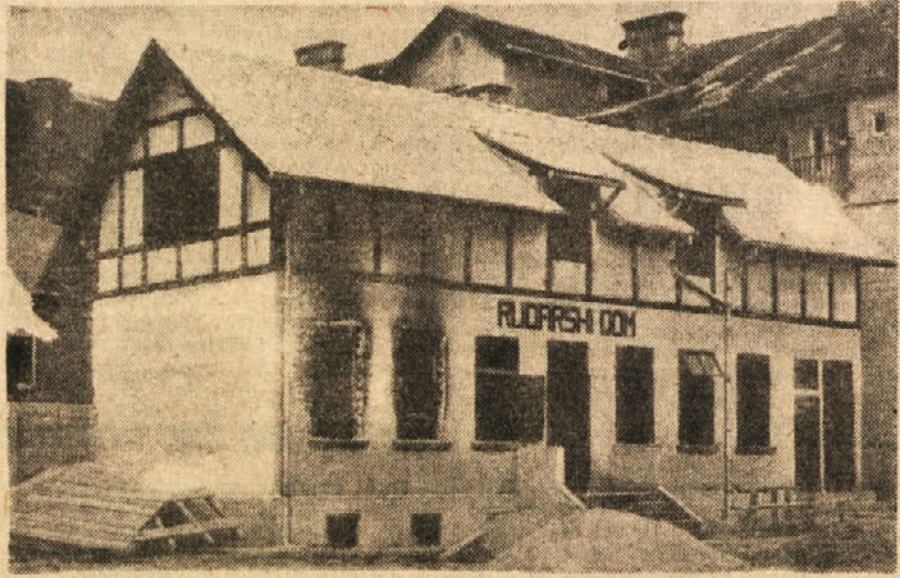
Ce se opiramo na statut, nam je jasno, da mora član te Zveze aktivno delati v eni izmed množičnih organizacij. S tem pa seveda ni rečeno, da ga delo in pravilni razvoj ostalih področij ne zanimata ter da se morabitnim nalogam na drugem delovnem območju lahko odtegne. Za primer navedimo nekatere komuniste, ki so vključeni v

tehniko in šport, jih pa tamkaj, kar se tiče politične strani dela v društvu, skoraj ni čutili. Nasprotno pa se opaža, da so si nekateri znali ustvariti precej dobro gospodarsko bazo in da uganjajo lov za zaslužkom. Mnenja smo, da je tak način dela komunistov povsem zgrešen in je treba tako gledanje nujno spremeniti.

Področni aktivni bodo imeli po svoji organizacijski ureditvi in učvrstitvi nad celotnim stanjem in delom članstva natančen pregled, kjer ne bo težko oceniti posameznega komunisto v njegovem zalaganju za javno politično delo. Takrat bodo lahko odpadle opazke in kritike predsednikov in sekretarjev terenskih odborov OF, da je na sestanke najteže dobiti komuniste. Da je temu res tako, smo se lahko prepričali prejšnji teden na zborih volivcev, kjer ni bila navzoča niti polovica komunistov. Da je takemu stanju treba čim prej napraviti konec, je odveč vsaka diskusija. Po spremenjeni obliki dela bodo temeljita preizkušnja komunistov prav volitve v okrajne, občinske in mestne

ljudske odbore. Na podlagi dobre evidence bodo politični aktivni na terenu lahko pravilno ocenili delo posameznega komunisto, mu dali vse priznanje za točno izvršitev njegovih nalog, nedelavne člane pa bodo javno razkrinkali in jih klicali na odgovor.

Ob nadaljnjem prenašanju in prilagojevanju dela na terenske aktivne se bo priključila tudi dejavnost Fronte, AFZ, Ljudske mladine, ZB in še drugih organizacij. Prav zaradi tega nastaja še večja potreba po aktivnosti komunistov, zlasti pa v proučevanju nadaljnjih organizacijskih oblik dela na terenu in v poglobljanju študija, posebno še iz vsebine zaključkov VI. kongresa KPJ in ostalega študijskega gradiva. Člani Zveze komunistov Jugoslavije se moramo zavedati, da nas bodo množice cenile le po našem delu in znanju, ki ga od nas upravičeno pričakujejo. Vsi tisti pa, ki tega ne bi hoteli razumeti, naj računajo s tem, da jih bo množica izločila kot nedelavne in nekoristne za skupnost v nadaljnji izgradnji socializma. P. A.

Rudarski dom v Trbovljah, ki je bil pred 28 leti požgan od Orjune, sedaj je v njem zgodovinski muzej iz NOB

Udeležite se nagradnega tekmovanja

Zgodovinska sekcija okrajnega odbora ZB NOV Trbovlje je ponovno začela in začela z delom. Zbrali so se zastopniki Trbovelj, Hrastnika, Radeč in Zagorja ter si porazdelili delo pod vodstvom predsednika tov. Ivana Sorna ter predsednika zgodovinske sekcije tov. Franca Slapnika. K sodelovanju vabimo vse sekcije, vse stare borce in organizatorje odporniškega gibanja ter vse tiste, ki so bili posredno ali neposredno priče okupatorjevega divjanja in terorja in ki lahko prispevajo pisмено ali ustno poročilo o splošni situaciji v naših krajih od 6. aprila 1941 dalje, o delu OF, o razvoju NOV, o prvih ukrepih fašistov, njihovih grožnjah, zapiranjih, selitvah, mučenju, streljanju in obešanju talcev itd. S posebnim poudarkom naj se opiše odpor ljudskih množic leta 1941 v vasi, občini in okraju, kako je reagirala OPO, pričetek oboroženega upora, odjek prvih partizanskih akcij, splošna pomoč NOV, moralna vrednost in zavednost naših ljudi, mržnja proti okupatorju, organizacija narodnega odpora, prvi NO, odbori OF, nastanek partizanskih čet, bataljonov, odredov, brigad itd. Registrirajo naj se nadalje partizanski objekti (v kraju, občini, okraju), kakor: javka, bunker, bolnica, baza, tehnika, ambulanta, kurirska postaja, radio oddajnik, delavnica, orožarnja, štabi, ilegalna imena raznih objektov, njih delo, čas obstoja in ljudje, ki so pri tem sodelovali, izdajstva, če so se dogodila, in žrtve, ki so nastale. Poimensko je treba navesti vse znane hiše in družine, ki so vztrajno delale za NOV in POV v kraju in okraju ter opisi najznamenitejše dogodke v občini.

V zvezi s tem delom razpisuje zgodovinska sekcija ZB v Trbovljah po

tri nagrade za najboljše pisemne prispevke, ki jih je poslali do konca tega leta predsedniku zgodovinske sekcije ZB tov. Francu Slapniku. V nagradnem spisu naj se obravnava po zgornjih navodilih zgodovinska snov iz leta 1941 in sicer ločeno po območju občini Trbovlje, Hrastnik, Radeč in Zagorje. Prva nagrada znaša 5000 din, druga 3000 din in tretja 1000 din, za okraj Trbovlje torej 36.000 din.

Novice z Radeč

Kakor znano, so letošnje leto ustanovili v Radečah planinsko društvo, vendar pa je o njegovem delu in uspehih le malo znano. Prav je, da se spomnimo tudi delovnih in pozitivnih činovnikov tega društva.

Planinci v Radečah so v poletnih mesecih letošnjega leta organizirali več uspešnih izletov: največ na Kum in Lisec, najbolj priljubljeni izletni točki v radečkem okolišju.

V nedeljo, 9. novembra pa je to društvo priredilo prvo »Planinsko rajanje« v Domu TVD Partizana. Prireditelj so skrbno pripravili ter je tudi naš vse pripravljeno dobro uspelo. Saj pravijo, da tako prisrčno in domače zabave v Radečah v povojnih letih še ni bilo. Tudi okraštov dvorano, ki je bila res čisto planinska, je zelo ugajala ter je treba izreči zanjo prirediteljem vse priznanje. Izdelali so jo v glavnem papirnatariji, saj sta celo direktor papirnice in predsednik društva vihtela kladivo in pomagala urejati dvorano. Se bolj pa je na tem planinskem rajanju ugajalo to, da je domači jazz »Marševale« samo tistih prosulih plesov kot »buzi-vugis, rumba« in vseh vrst in zvrst križnih, dvojnih in ne vem še kakšnih swingov, pač pa je igral bolj domače valčke in polke. To je bilo Radečanom še najbolj všeč.

Planinskemu društvu se odpirajo za bodočnost še mnoge perspektive, v okolici Radeč je še precej lepih izletnih točk, ki jih bo treba odkriti in s primerno propagando in organiziranjem izletov zainteresirati za njih ljubitelje narave. Toda o tem drugič kaj več.

Gasilsko društvo v Radečah je praznovalo letos 80-letnico, o čemer smo ob praznovanju

jubileja že obširneje pisali. Društvo pa je v okviru te praznovanja storilo še nekaj, kar je vredno pohvale; na dan 1. novembra, ko obhajamo spomin naših rajnkih, se je društvo spomnilo tudi svojih padlih in umrlih tovaršev. Na pokopališču so gasilci postavili improviziran spomenik in ob njem priredili kratko spominsko slovesnost, pri kateri je sodelovala tudi domača godba na pihala. Četudi ta slovesnost ni bila objavljena, je priostvovalo mnogo ljudi. Slišati je bilo številne pohvale gasilcem, da so se na tako lep način spomnili svojih padlih in vseh tistih tovaršev, ki so velik del svojega življenja žrtvovali gasilstvu.

Ob slovesnem odkritju spomenika padlim borcem in žrtvam NOV v Radečah dne 9. t. m. smo domačini doživeli prav prijetno in veselo presenečenje; zagledali smo namreč svojo domačo godbo na pihala »Savski val« v lepih novih uniformah. Kar poznali jih nismo in tudi igrali so kar naenkrat mnogo boljše in seveda tudi z večjim veseljem. Ljudje so jih tega dne kar bolj gledali in občudovali, kot pa poslušali.

Kakor je bilo to veselje dorodek, je po drugi strani žalostno, da so se morali sami godbeniki boriti esih sedem let za te uniforme. Nekateri pravijo celo, da ko bi ne bilo spomenika, bi nemara tudi uniform ne bilo.

Upamo in prepričani smo, da jim bo rešitev tega vprašanja dala novega poleta, saj godbeniki že dolgo in pridno vadijo. Radečani si žele da bi se godba predstavila z novim koncertom, na katerem žele radeška dekleta spet slišati svoj valček Alberta Zupanca »Brhke Radečanke«.

Ta je stopila v sobo in obstala pri vratih. Gloria Garland je nenadoma vstala: »Marija! Je vzkliznila. »Mary Lantely! Od kod pa vi tukaj?« Na vseh obrazih se je pojavil izraz največjega začudenja, izvzemši na Chanovem, ki je zmagoslavno sijal. Mlada žena pa se ni niti najmanj razburila: »Dober dan, Gloria! Drago mi je, da vas spet vidim.« »Toda kako ste zglinili, draga moja? In zakaj?« Dekle iz dvigala je odgovorilo: »O tem pa drugič...« Flannery je skočil kakor strela: »Čujte! Sedaj bomo razčistili to stvar. Ali ste vi Mary Lantely?« Je strogo vprašal, kakor da bi jo že imel na zatozni klopi. »Tako sem se imenovala prej.« »Peli ste v isti skupini kot gospa Garland, namreč v Nice pred enajstimi leti. In nekega dne ste izglinili!« »Tako je.« »In zakaj?« »Nisem hotela več ostati pri gledališču. Zato sem pobegnila.« »In pred sedmimi leti ste bili v New Yorku in neki modni trgovini. Pisali ste se Jenny Jerome. In spet ste izglinili.« »Zapostilev mi ni bila več včas pa sem šla.« »In zakaj ste vsakokrat spremenili svoje ime?« »Ker sem vedno hotela življenje začeti znova.« Flannery je jo ostro pogledal: »V vašem primeru gre za nekaj, kar je videti zelo sumljivo. Ali veste, kdo sem?« »Po vsem videzu ste policist.« »Storila nsem nič kaznivskega, zato nimam vzroka, da se bala policije.« »Možno, toda povejte mi, kaj veste o siru Frederiku Bruceu?« »Vem, da je bil znamenit detektivki Scotland Yarda in da je bil v terek zvečer ubit.« »Ste ga kdaj videli, preden je prišel v San Francisco?« »Nikoli!«

Teden kulture v Hrastniku v počastitev Dneva republike

Delavska prosvetna društva »Svoboda« okraja Trbovlje bodo v dneh od 23. do 30. novembra t. l. počastila v Hrastniku letošnji Dan republike, 29. november. V teku tega Tedna kulture bodo imela kulturni spored domača prosvetna društva iz Hrastnika, v nedeljo, 30. novembra pa bo tamkaj slovesen zaključek tega tedna s sodelovanjem vseh prosvetnih društev okraja in sicer društev »Svoboda« kakor tudi kulturnih društev iz Dola pri Hrastniku, Radeč in Zidanega mosta. Ta kulturni teden bo hkrati uvod v šestmesečno tekmovanje za dosego pokala, ki ga je razpisal Izvršni odbor Ljudske prosvete okraja Trbovlje; to prehodno darilo bo prejelo najboljšo kulturno društvo v tej sezoni. Kot zaključek tega tekmovanja pa meseca maja »Teden kulture« v Zagorju.

Dne 23. novembra bo otvoritvena prireditve kulturnega tedna v Hrastniku, kjer bosta nastopili obe godbi na pihala Svobode I in Svobode II iz Hrastnika in sicer v dvorani kemične tovarne za spodnji del hrastniške doline, dne 24. novembra pa bo v tamkajšnji kinodvorani ponovitev tega koncerta za zgornji del Hrastnika. Prav tako bo 25. novembra nastop pevskih društev iz Hrastnika v dvorani kemične

tovarne, dne 26. novembra pa v kinodvorani. Dne 27. novembra bo slavnostna premiera Molièrove igre Georges Dandin« v počastitev praznika 29. novembra v Domu TVD Partizan v Hrastniku, ki je sedaj na novo preurejen. Na predvečer Dneva republike, dne 28. novembra bo v Domu TVD Partizana v Hrastniku slovesna akademija, za dan 29. novembra pa so predvideni izleti v naravo. Zaključek kulturnega tedna v Hrastniku bo v nedeljo, 30. novembra, s sodelovanjem društev »Svoboda« našega okraja ter kulturnih društev iz Radeč, Zidanega mosta in Dola pri Hrastniku. Ob pol 11. uri dopoldne bo slovesen pohod vseh društev »Svoboda« in članov ostalih kulturnih društev do Doma TVD Partizan, kjer bo imel slovesen govor delegat predsedništva republiškega odbora Zveze »Svobod« Slovenije; popoldne ob 14. uri bo nastop vseh godb na pihala iz našega okraja ter nastop 7 moških pevskih zborov in mešanega pevskega zbora »Slavček«, ki deluje v sestavi »Svobode-center« v Trbovljah.

Člani društev »Svoboda« ter vsi ostali! Udeležite se tega kulturnega tedna v Hrastniku v velikem številu, da tako kar najslavesneje počastite velik praznik narodov Jugoslavije.

Trboveljski sadjarji — pozor!

V nedeljo, 23. novembra, bo ponovni sestanek vseh trboveljskih sadjarjev. Dne 9. novembra je bil sklican sestanek Sadjarskega društva — odziv pa je bil: reci in piši — 7 članov! Obveščeni so bili vsi, to je — spet reci in piši: samo 35 članov! Kaj ima res samo 35 ljudi v Trbovljah sadno drevje? Vsi vemo, da ga je pri nas precej. Predno smo ustanovili Sadjarsko društvo, je bilo splošno mnenje sadjarjev, da je za to skrajni čas. Sedaj, ko ga imamo, se pa nihče zanj ne zanima. Ne zadoštuje, da imamo društvo, tudi živeti in delati mora ta ustanova. Društvo bi lahko delalo, če bi vsi člani pomagali, t. j. vsaj tistikrat prišli na sestanek, kadar so vabljeni. Res je, da so člani meseca junija izbrali zelo ponesrečnega tajnika; tajnik je vedno duša vsakega društva — tajnik trboveljskega sadjarskega društva pa je najbrž že pozabil, da je bil izvoljen.

Delo je pred sadjarji več kot dovolj. Prvo in najnujnejše delo bo zimsko škropljenje drevja. V Trbovljah sadno drevje že toliko let ni bilo sistematično škropljeno, da mu grozi resna nevarnost. Vsak naj si ogleda svoje sadno drevje in videl bo, da mu bije zadnja ura. Problemov v sadjarstvu je velikansko število. Ne bo jih rešila debata dveh, treh sadjarjev, ne

tarjanje in ne preklinjanje, samo skupno delo. Vsa ta vprašanja bi društvo lahko slej ali prej rešilo ob podpori vseh članov. Sam odbor ne zna in ne more delati čudežev, ne more delati, če nima podatkov in če ga člani ne podpirajo v njegovem prizadevanju.

Tudi KZ je vprašala sadjarsko društvo, koliko naj naroči škropiva za zimsko škropljenje. Kako naj da predsednik podatke, če ne ve, koliko je sadnega drevja itd. itd.? V interesu vseh sadjarjev je, da to vprašanje čimprej uredimo.

Škropljenje sadnega drevja bi letos lahko rešili prav enostavno. Kmetijska zadruga ima na razpolago moderen avto, ki ima vse priprave za škropljenje. Sestavili bi ekipo, ki bi poskropila vse drevje; nikomur se ne bi bilo treba mučiti s preskrbo škropiva, škropilnice, za to potrebne obleke itd.

Kmetijska zadruga je na svojem običnem zboru o tem že razpravljala in predlaga sledeče:

Ker je sadno drevje tako potrebno škropljenja in ker so nekateri sadjarji zelo malomarni v skrbi za svoje sadno drevje, naj ta ekipa poskropi vse sadno drevje. Kaj koristi vestnemu sadjarju vse njegovo delo, če sosed nič ne ukrene! Vsak sadjar bi plačal v njegovem sadovnjaku opravičeno delo. Tu ne bo nihče iškal dobička, vsak bo plačal samo najnujnejše stroške. Tudi ekipo za čiščenje drevja bi sestavili, ki bi priskočila na pomoč tistim, ki sami niso kos vsemu delu.

Sadno drevje v Trbovljah je na splošno v zelo slabem stanju. Skrajni čas je, da se vsi vzdamrino in poskrbimo za boljše nego našega drevja, če ne, nas bo kaj kmalu pustilo na cedilu in v sadovnjakih bo morala zapeti sekira. To, kar je KZ sprejela zase kot sklep, mora storiti tudi sadjarsko društvo, skratka vsi, ki imajo sadno drevje. Zelo dobro bi bilo, da bi to sprejel kot sklep tudi občinski odbor mesta Trbovlje.

Marsikdo si bo mislil, da vsa skrb in nega sadnega drevja nič ne pomenita, ko je kraja sadja tako rekoč narodna bolezen Trbovlje; če bi vsi sadjarji znali ali hoteli proti tej bolezni enotno nastopiti, bi jo bilo mogoče ozdraviti.

Kakor sadjarji vidijo, nismo nazivali v prednjem vseh problemov, samo najnujnejše smo povedali, pa je vendar že dovolj dela. Zato se v nedeljo, 23. novembra v čim večjem številu udeležite setanka Sadjarskega društva (član ali nečlan, vedno je dovolj prilike za pristop), ki bo v Trbovljah II v osnovni šoli ob devetih dopoldne.

EARL BIGGERS:

Skrivnost

MEVE DURAND

»Verjetno so vedeli, da Beatem ne bo pomisljal, ali naj strelja.«
»O, videli so to, ko je ubil nekega človeka: Li-Gung mi je povedal in tega ne bom pozabil.«
Deček je začel pripovedovati. Nekoč je v puščavi polkovnik prepovedal ljudem nekatere stvari. Nekaj velbiodar ga ni ubogal in že hip nato je ležal negiben na tleh.
»Temu se ne čudim,« je rekel Chan. »Toda v nobeni knjigi ne omenja tega dogodka.«
Prišla sta do hiše, kjer je stanoval Willy Li.
»Lepa hvala za vso ljubeznjivost,« je rekel deček.
Chan mu je odgovoril prijateljsko:
»Vaša družba mi je bila prijetna. Upam, da se bova še srečala.«
»To bi me veselilo. Lahko noč!«
Chan se je vračal v rebotični. Razmišljal je o Beatemu, ki je brez omahovanja ubijal tiste, ki so se mu upali upirati.
Sledeče jutro, v nedeljo, je Kirko po telefonu poklical gospodično Morrow. Predlagal ji je, da bi šla skupaj na izlet, da bi kosila v kakšni oddaljeni krčmi in da bi ji iz glave počistilo vse pajčovine.
»Hvala za poklon,« je odgovorila, »mislite, da se že pakji sprehajajo po moji glavi?«
»Slabo ste me razumeli,« se je branil Kirko. »Zelim, da bi bili zdravi in sveži in da bi se potem torta čim bolj posrečila.«
Daleč proč od mestnega hrupa sta drvela z avtom po cestah in se od časa do časa kje ustavila. Tako sta preživela dan. Zvečer, ko je Kirko pred njenim stanovanjem pomagal gospodični iz avtomobila, ji je rekel:
»Jutri je ponedeljek. Za ta dan nam je Chan objubil presenečenje.«

»Kaj pa pripravlja?«
»Nimam pojma. Čim dalje sem z njim skupaj, tem manj ga razumem. Upajmo, da gre res za senzacionalno odkritje.«
»Ki bo razsvetlilo vse položaj,« je priprištavila. »Cutim silno potrebo po svetlobi.«
Tedaj mu je ponudila roko:
»Lahko noč!«
Zglinila je za vrati svoje hiše.
V ponedeljek zjutraj je bil Chan spočit in dobro razpoložen. Ko je poklical Glorio Garland po telefonu, se je oddahnil, ko je zaslišal njen glas; objubilna mu je, da pride ob desetih.
Nato je Chan poklical gospodično Morrow in jo poklical, naj pride ob istem času skupaj z nadzornikom Flanneryjem.
Potem se je obrnil h Kirku:
»Prosi bi vas, če bi poslali Paradyja v mesto po kakšnem opravku, da bo dal časa ostal znanaj.«
»V redu,« je odgovoril Kirko. »Postal ga bom, da mi kupi ribiške pripravke za lov vseh vrst rečnih in jezerskih rib.«
Deset minut pred deseto je Chan vstal in vzeli klubok. Hotel je osebno pričakati gospo Garlandovo. Ko je prišel dol, se je postavil kot stražnik pred vhod v hišo.
Morrow in Flannery sta prišla. Chan ju je lahko tone pozdravil. Vsa začudenja sta odšla navzgor. Pri vratih ju je sprejel Kirko.
»Tukaj sva,« je rekel Flannery. »Vprašujem se, kaj bo Chan potegnil iz svoje čarovniške torbe. Če me je potegnil in sem zastoj prišel semkaj, ga bom takoj poslal nazaj na Havajske otoke.«
»Nič se ne bojte, Chan ne bo storil ničesar, da bi vam kradel čas,« mu je prepričevalno odgovoril Kirko. »Sicer pa, ali ste pazili

na dekle iz dvigala? Na Jenny Jerome, ali kako se imenuje? Vase oko gotovo ni nehalo spremljati njenih kretenj.«
»Hm, da, molj detektivski so jo zasledovali.«
»Pa so kaj našli?«
»Ni, ona stanuje v sobi v Powell Street, pa nikoli ne gre ponoči zdoma.«
Ob vhodnih vratih je Chan sprejel gospo Garlandovo.
»Prihajate točno. Točnost je lepa čednost.«
»Zares, ne vem pa, kaj bi spet radi od mene. Saj sem vam že vse do zadnje pičice povedala.«
»Prav imate. Ali pa hočete biti spet tako ljubeznivi in stopiti z menoj?«
Oba sta stopila v salon Kirkove vile.
»Nadzornik... gospodična Morrow, val točno zbrani, je zadovoljno pripomnil h Chan. »Gospa Garland, bodite tako ljubeznivi in sedite!«
Izralica je ubogala, a na obrazu se ji je brala radovednost, čemu je bila poklicana. Z oči je iskala Flanneryjev pogled.
»Gospod nadzornik, kaj pa želite?«
»Flannery je zmignil z rameni.«
»Jaz? Nič Tovariš Chan trdi, da je prišel na siljano misel.«
»Da, jaz sem krivec, gospa Garland. Upam, da vas ne zadržujem preveč.«
»Niti najmanj ne.«
»Nekoč ste mi pripovedovali o Mary Lantely, ki je na čuden način izglinila iz Nice. Ali ste jo od tedaj še kdaj videli?«
»Ne, od tedaj je nisem več videla.«
»Ali bi jo spoznali, če bi se srečali z njo?«
»Kajpada, takoj! Saj sva bili najboljši prijateljci.«
Siljaste oči Kitajca so se pobesile.
»Ali je mogoče kaj razlog, ki bi vam branil, da bi jo spoznali?«
»Ce bi jo videla, bi vam povedala...«
»Dobro. Prosim, ostanite tukaj, dokler se ne vrnem.«
Chan je odšel v dvajseto nadstropje.
Vsi, ki so se zbrali v salonu, so se močje spogledovali; z njim je prišla Grace Line, dekle z dvigala, za katero je gospa Andberry povedala, da se je nekoč imenovala Jenny Jerome.

»All ste kaj slišali o njem že prej?«
»Mislim, da nisem.«
Njeni mirni in jasni odgovori so zmedli Flanneryja. Zamislil se je; v njegovih možganih je bila stvar čedalje bolj zapletena.
»Vi ste bili v terek zvečer zaposleni v dvigalu, ali ne?«
»Da.«
»Ali veste, iz kakšnega vzroka vas je sir Frederik iskal?«
»Nimam pojma, zakaj bi me sir Frederik iskal.«
»Poslušajte, kaj vam bom povedal: vi ste ena najvažnejših prič pri umoru sira Frederika in mi zato ne boste ušli.«
Mlada žena se je nasmehnila:
»Verjetno, da ne bom mogla; opazila sem, da me že nekaj dni stalno spremljajo neki možiči.«
»Jaz vam pravim, da bodo odstej se bolj budno pazili na vas. Le nikar ne skušajte kljubovati, ker boste takoj aretirani. Ali ste me razumeli?«
»Odično sem vas razumela.«
»Dobro, sedaj lahko greste na delo. Jaz vas bom pa poklical, kadar mi boste potrebni.«
»Hvala,« je rekla mlada žena in odšla. Flannery se je obrnil h gospo Garland: »Spoznali ste jo že oni večer, ali ne?«
»Ne, nisem, zagotavljam vam, da nisem!«
»Prvikrat sem jo videla danes.«
»Mislim, da je to dovolj,« je rekel Chan. »Gospa Garland, nenavadno sem vam hvaležen. Če se vam mudi...«
»Lahko greste,« je komical njegov stavek Flannery. »Toda odidite z drugim dvigalom,« s tistim, v katerem je zapostena naša prijateljica, in nikar se ne shajajte z njo, predno ne bo vsa ta zgodba pojasnjena.«
»Objubljam vam, da bom ubogala vaš nasvet,« je rekla gospa Garland. »Kakor se zdi, ni bilo prav, da sem izdala njeno ime. Upam, da ji s tem nisem povzročila nobenih neprijetnosti.«
»To homo žele videti,« je odgovoril Flannery.
Kirko je pospremlil igralno do vrat. Chan je slavil zmagoslavo.
»Torej moja zamisel ni bila slaba?«

Tehnični zaščitni dela moramo posvetiti večjo skrb

V zadnji številki našega lista smo poročali o poteku I. zasedanja skupščine Okrajnega zavoda za soc. zavarovanje v Trbovljah. Preden nadaljujemo poročilo o tem zasedanju, povemo še na kratko, kaj kakšno nameno so bili porabljeni izdatki Okrajnega zavoda za soc. zavarovanje, ki so znašali do konca meseca oktobra t. l. 322.119.891 din. Zelo malo smo navedeli, da je bilo od tega zneska izdano 247.687.116 din za izplačilo otroških dokladov. Druga največja postavka v teh izdatkih je bolniška oskrbina, za katero je zavod potrošil 53.386.369 din; za zdravila je bil v navedenem času porabljen znesek 11.005.181 din, za podporo za opravilo zvojenkov je bilo izplačano 5.228.876 din, za prevoz bolnikov, 2.562.697 din, za pogrebne 1.128.323 din, za porodniško oskrbino pa 821.300 din.

(Nadaljevanje in konec)

zavoda za soc. zavarovanje so odposlale: Anton Alič in Ivan Teržan iz Trbovelj, Pavle Tomazič, Edi Guzej in Franc Bostjančič iz Zagorja ter Stanko Dolanc iz Hrasnika. V komisijo za invalidski dodatek so bili izvoljeni: Ivan Giulianti, Leopold Koritanc in Ivan Skvrča (namestnik).

Na predlog tov. Tomaziča iz Zagorja je skupščina sprejela predlog, da se za direktorja Okrajnega zavoda za soc. zavarovanje v Trbovljah postavi do sedanjih zaslužni upravnik začasnega zavoda tov. Karel Rupnik, ki ima vse strokovne pogoje za vršitev te službe. Predlog tov. Tomaziča so vsi navzoči pozdravili s ploskanjem.

Sklepi

Na predlog tov. Tomaziča se pošlje na pristojno mesto predlog za spremembo zakonskega določila o pokojnini vdov, ki se niso stare 45 let. Ta predlog se glasi:

»Nova uredba o določanju in prevedbi pokojnin je prinesla precejšnje ugodnosti za zavarovance, zlasti za staropokojence, katerim je izpolnila željo glede izenačenja pokojnin. Ni pa bila ugodena stari zahtevi, da se prizna pokojnina tudi vdovcem, ki niso stare 45 let. Ker je znano, da se pripravila nova zakon o soc. zavarovanju, predlagamo, da se spremeni vani določba, da imajo pravico do družinske pokojnine vdove, ki imajo

do 14 let staroga otroka ali so stare nad 40 let, ali pa je njihova delovna sposobnost zmanjšana za 50% in več. Če pa vdova ob moževi smrti ne izpolnjuje teh pogojev, naj ji pravica do družinske pokojnine počiva dotlej, dokler ne izpolni 40 let oziroma ne postane nesposobna za delo. To predlagamo zaradi tega, ker izgube vdove, ki še niso stare 45 let, po sedanjih predpisih pokojnino za vedno. To ni pravično in je vzrok stalnim pritožbam prizadelih vdov.»

Prav tako se odloži na predlog tovariša Aliča na odločilno mesto zahteva, da pride vse zdravstveno osebje sektorskih ambulant pod pristojnost in nadzorstvo okrajnega zavoda za soc. zavarovanje.

Na predlog tov. Aliča je skupščina sprejela nadalje sklep, da se ustanovi nekaj okrovališča oziroma zdravilišča zaprtega tipa, v katerih bi mogla kontrola nad zdraviljem v te ustanove poslanih bolnikov oziroma rekonescentov.

Po sprejetju še nekaterih predlogov je povzel besedo zastopnik Okrajnega komiteja ZK Trbovlje, tov. Jesenšek. Tov. Jesenšek je izrazil zadovoljstvo in priznanje nad delom in prizadevanjem začasnega odbora zavoda, prav tako nad potekom skupščine. Želje je novemu upravnemu odboru zavoda mnogo uspehov v njegovem delu. To delo pa bo imelo tem večji uspeh, če bodo upravni odvetniki kakor tudi člani skupščine v najbližji prihodnosti z zavarovanci in našimi delovnimi množicami.

Kako je z vključevanjem naše mladine v strokovne policie

Akoravno so novi predpisi o vajenčih izšli šele ob koncu meseca julija letošnjega leta, se je posredovalnica za delo na OLO Trbovlje skupno z ostalimi čimtalji lotila reševanja vprašanja naših učencev in gospodarstvu že pred izdajo novih zakonskih določil, kar je pripomoglo k dokaj uspešnemu vključevanju naše mladine v strokovne policie v raznih obrti. Kljub temu pa z doseženimi us., ehi še vedno ne moremo biti zadovoljni, ker je število prigraden večje kot pa število prostih vajeniških mest, ki so jih priglasili naši zasebni obrtniki oziroma naša državna obrtna podjetja. Največ se je priglasilo ženske mladine, ki se želi izučiti v živilski, trgovski, krojaški, brivsko-frizerski, pletilski in fotografski obrti, torej v poklicih, ki so za žensko mladino najbolj primerni.

Pri vključevanju mladine v naše obrtne policie bi pa seveda imeli mnogo večji uspeh, če bi imeli naši obrtniki do tega vprašanja pravičen odnos, torej pravilno razumevanje. Tako pa imamo tudi v našem okraju nekaj obrt-

nikov, ki sprejem vajencev odločno odklanjajo ter svoje nepravilno stališče zagovarjajo in opravičujejo s tem, da imajo vajenci preveč dopusta, da jih morajo plačevati in končno, da so jim vajenci v veliko breme in da nimajo od njih nobene koristi. Obrtniki s takšnimi izgovori naj pač pomislijo na to, da so bili tudi oni sami nekoč vajenci in da ne bi postali nikoli mojstri, če bi ti ne imeli z njimi potrebnega potrpljenja in razumevanja.

Uredba o vajenčih pa pravi v členu 26, da bodo morali sprejeti vajence tudi taki obrtniki, ki so se jih doslej odločno branili; okrajni ljudski odbor je na osnovi zakonske določbe in odločbe Gospodarskega sveta vlade LRS izdal vsem zasebnim obrtnikom in drž. obrtnim podjetjem odločbo, koliko vajencev morajo imeti v svoji obrti v primeri s številom zaposlenih kvalificiranih delavcev. Podjetja in obrtniki, ki bi izgrajvali odločbo okrajnega ljudskega odbora, bodo morali plačevati v fond za strokovni dvig učencev in gospodarstvu mesečni prispevek v višini 1000 din. Seveda je mnogo pametneje in priporočljiveje, da vsak obrtnik sprejme predpisane vajence, ker bo imel od njega vsaj delno več koristi, kot pa da ima po nepotrebnem pravkar omenjene stroške, za katere ne dobi nobene protivrednosti.

Na drugi strani pa dela pri uvrščanju naše mladine v strokovne policie velike težave in neprilike okoliščina, da mladi kandidati nimajo ustrezne šolske izobrazbe, kajti skoraj za vsak obrtni poklic se zahteva uspešno opravljeni 2. razred gimnazije ali pa 6. razred osnovne šole. Nepravilno in zgrešeno je mišljenje nekaterih staršev, češ da za izučitev obrtnih poklicev zadostujejo 4 razredi osnovne šole. Prav zaradi tega bo ostalo mnogo mladincev brez učnih mest. Skrb in briga staršev v prihodnje naj bo, da bodo imeli njihovi otroci pač čim popolnejšo šolsko izobrazbo, kajti le takšen vajenec ali vajenka res lahko uspešno napreduje v praktičnem pouku v delavnici in v teoretični izobrazbi v šoli za učence v gospodarstvu.

Četudi je šola za učence v gospodarstvu s poukom že začela, bomo s sprejemanjem učencev in obrtniške policie vendar še nadaljevali do 1. marca 1953. Zato apeliramo na vse obrtnike, naj sporoče prosta vajeniška mesta posredovalnici za delo na okraju. Naloga staršev pa naj seveda bo, da skrbno spremljajo pouk svojih otrok vse čas njihove učne dobe, se zanimajo, kako napredujejo v praktičnem pouku v delavnici in kako je z učenjem in uspehom otroka v šoli učencev in gospodarstvu, kajti le pod skrbnim nadzorstvom neposrednih varuhov vajencev — staršev — bodo naši učenci v gospodarstvu postali res teoretično in praktično izšolani, kvalificirani delavci, ki jih naše socialistično gospodarstvo in naša ljudska skupnost nujno potrebuje.

Naši čitatelji pišejo

Delo in problemi hrastniškega »Partizana«

Najvažnejša naloga, ki si jo je zadal odbor »Partizana« v Hrasniku za letošnje leto, je bila obnovitev Telovadnega doma, ki zaradi slabih tal ni mogel več v zadostni meri služiti svojemu namenu. S pravo mladostno vneto se je zavzel za obnovitev doma letošnji jubilar šestdesetletnik, predsednik »Partizana« tov. Lojze Hofbauer. Kljub svoji starosti in boleznim, ki ga tare, je bil vedno na svojem mestu; nadziral je delo, skrbel za delavce, za material in za potrebne kredite, tako da je delo potekalo v redu, ter je naloga, ki si jo je odbor zadal, danes že skoro izvršena. Hrasnik se ima zahvaliti predvsem njemu, da stoji danes pred spomenikom padlih borcev za našo svobodo namesto prejšnje mračne stavbe lepo splotje. Mladina bo imela sedaj v tem domu za telovadbo svetle in zračne prostore.

Dom »Partizana« v Hrasniku, ki je imel tla že skoraj popolnoma razkrojena po lesni gobi, je bil obnovljen. Telovadci pa medtem niso počivali, ampak so si poiskali prostor za telovadbo, kjer koli je bilo in pridno vadili v vseh vajah telesne vzgoje. Poletni so se pridno urili v kopalnem bazenu društva, ko pa je kopalna sezona minila, je odbor začel razmišljati, s čim bi prišel k telovadbi na čast VI. kongresa ZKJ. V ta namen je pridobil telovadno akademijo, ki je uspela kljub raznim tehničnim pomanjkljivostim v še nedovršeni notranjosti doma. Žal, da obisk ni bil zadovoljiv.

Resna težava pa je nastala, odkar je društvo izgubilo letno telovadišče.

Upamo pa, da bo mogoče s pomočjo množičnih organizacij in oblasti rešiti tudi to vprašanje. Brez letnega telovadišča ni mogoče uspešno delo v telovadnem društvu, zato bo treba razmišljati, kje najti primeren prostor za tako telovadišče, ki bo služilo tudi šolski mladini, saj je zanjo bolj priporočljivo, da v letnem času vadi na prostem.

Za obnovo Telovadnega doma v Hrasniku je treba izreči vse priznanje gradbenemu odboru, zlasti pa zaslužni se posebno pohvalo tov. Lojze Hofbauer. Naj mu bo obnovljen dom najlepša nagrada in zadoščanje ob njegovem življenjskem jubileju.

Počitniški dom rudarjev na Partizanskem vrhu vas vabi

Vabljuje po pohitih ob nedeljah in drugih prostih dnevih na Partizanski vrh (Sv. Planino), kjer se v tankajšnjem Počitniškem domu sindikata trboveljskih rudarjev prav prijetno počutiti.

Veliko in pomembno delo so opravili trboveljski rudarji z izgradnjo tega lepega planinskega doma na Partizanskem vrhu, kjer stoji sedaj že več kot eno leto udoben planinski hotel, v katerem dobiš toplu in mrzla jedila ter celotno postrežbo in oskrbo s prenočiščem, pa tudi za dobro kapljico je poskrbljeno. Odkar je v tem domu novo vodstvo, se je tudi obisk povečal; gostje so zadovoljni s postrežbo in ni nobenih pritožb. Akoravno se bliža zima, je prav prijetno pohiteti na Partizanski vrh in v planinskem hotelu izkoristiti letni dopust ali pa prosto nedeljo. V Počitniškem domu, ki je opremljen s centralno kurjavo in elektr. razsvetljavo, je na razpolago tudi radio, kjer poslušate lahko vse novice, prav tako pa tudi zabavno godbo. Ta planinska točka v Zasavju postaja vse bolj in bolj vabljiva, zlasti se zaradi lepih izletov iz hotela, pa naj bo to sprehod proti St. Lenartu, kjer so lepi smrekovi gozdovi, ali pa na Čebinovo in

Litijski predilničarji tekmujejo

Litijski predilničarji so sprejeli tekmovalno nalogo, da bodo pomnožili število članov v sindikalni organizaciji. Dočim so drugi delovni kolektivi včlanjeni v Enotnih sindikatih 100 %, je v predilnici doslej šele 90 % sindikalnih članov. Upravni odbor, ki mu predseduje tov. Lojze Sušteršič, se je zavezal, da bo to število do dneva republike in volitev dvignil. Na zadnjem sindikalnem sestanku so člani EZ izjavili, da to nikakor ne gre, da bi litijska predilnica zaostajala za drugimi podjetji. Ostro so opobdili vse tiste, ki stoje še izven ES, saj je dolžnost vsakega zavednega delavca, da daje sindikatu, kot zastopniku delavskega sloja, priznanje s tem, da se včlani in plačuje članarino. Ko poročamo vest o tekmovanju za dvig članstva, bomo vesele, ako bo »Zasavski vestnik« poročal, da so tudi v predilnici vsi člani delovnega kolektiva tudi člani sindikalne organizacije ES.

NAŠIM NAROČNIKOM

in čitateljem sporočamo, da bo slannostna številka »Zasavskega vestnika« v počastitev Dneva republike izšla kot običajno, toda v povečanem obsegu

Gradnja sindikalnega počitniškega doma v Izlakah

Izgradnja drugega dela sindikalnega počitniškega doma v Izlakah nad Zagorjem se bliža kraju. Gradbeni delavci so vse poletje neutrudno delali, da bi pravočasno skončali določena dela. Sedaj je izgradnja v zaključni fazi ter bo otvoritev doma 29. novembra t. l. Do tedaj bodo zgotovljene vse sobe za goste in tudi dvorana. Odprto vprašanje pa ostane še oprava sob. H končni izgradnji doma so mnogo pomagali pri rudniku z materialom in dotacijo okrog 600.000 din. Tudi okraj je dal en milijon dinarjev, cementarna v Trbovljah pa 700.000 din. Prav tako je trboveljski rudnik prispeval 250.000 din. Gradbeni odbor sindikata rudarjev zasluži pohvalo, da je delo

na izgradnji doma tako dobro napredovalo.

Ko bo gradnja doma skončana, je v načrtu graditev kopalniškega bazena. Bazen bo imel velikost tudi za olimpijska tekmovalca. Na razpolago je dovolj mineralne vode, ki vsebuje mnogo joda in je v vsakem pogledu zdravilna. Voda ima srednjo temperaturo 24,6 stopinj Celzija. Takega bazena z mineralno vodo doslej v Sloveniji še nismo imeli.

Za boljše obisk bo treba urediti še promet. V kopalni sezoni bodo avtobusi morali voziti vsako uro v obeh smereh, tako, da bodo ljudje zadovoljni in da ne bo gneče v vozilu, ki redno vozi od železniške postaje Zagorje do Toplic v Izlakah.

Sprejetje statuta in volitve

Po diskusiji je bil sprejet sklep, da se izbere začasni odbor zavoda za njegovo delo naslednje.

Sledilo je ditanje osnutka statuta Okrajnega zavoda za soc. zavarovanje v Trbovljah. Skupščina je sprejela predlagani pravilnik soglasno. Na ta statut, ki je varen, da se z njegovimi določili seznanji vsak zavarovavec, se bomo o priliki še povrnili.

V naslednjem je skupščina izvolila v bodovni upravni odbor naslednje člane in namestnike: Antona Aliča, Franca Kneza in Ivana Teržana iz Trbovelj, Pavla Tomaziča iz Zagorja, Karla Jazbinskega in Ottilia Zilindra iz Hrasnika, Milana Oblaka iz Radeč, namestniki: Ivan Giulianti, Slavko Štekar in Stefan Potočnik iz Trbovelj, Ferdinand Štekar iz Zagorja, Alojz Salamon in Alojz Knez iz Hrasnika ter Vinko Florjančič iz Zidanega mosta.

V nadzorni odbor zavoda so bili izvoljeni: Stanko Dolanc iz Hrasnika, Alojz Benegač iz Zagorja ter Ivan Boško iz Trbovelj; za namestnike: Alojz Kos in Vinko Zeleznik iz Trbovelj ter Franc Čokaj iz Zagorja.

Kot delegati za skupščino Republiškega

Sindikalni dom na Partizanskem vrhu, priljubljena izletniška točka v Zasavju

»In kaj sedaj je vprašal Flannery. «Dele v divjalgo je bil Jenny Jerome, potem spet Mary Lantely in tako dalje, kaj naj pomeni vsa ta komedija? «Eno in isto stvar,« je polglasno odgovoril Morrow. «Nadzornik se dela bolj neumnega, kakor pa je, da bi na ta način iz nas kaj več izvelke,« ji je šepnil na uho Chan. «Kaj pa govoriš?« je vprašal nadzornik Flannery. «Govorim o svojih slutnjah, ki so se splošno je odgovoril Kitajec. «Kspodlično iz divjalgo je Jenny Jerome, potem pa tudi Mary Lantely. Ali hočete, da vam povem, kaj naj to pomeni? Samo eno: ona je tudi Eva Durand.»

»Grom in peklo,« je vzklilnil Flannery. «Ali vidite, kako se stvari počasi razvijajo?« je nadaljeval Chan. «Eva Durand iz Indije neka temne noči pred petnajstim leti. Štiri leta kasneje se nahaja v Nici, kjer pleše v nekem gledališču. Tam se nekaj dogaja... morebiti jo je nekdo spoznal in spet beži. Po štirih letih je spet v New Yorku. Spet se nekaj dogodi in ona zine. Kam? Tokrat odide v San Francisco. Tam se ji ne posreči hitro dobiti službo in se pojavi sir Frederik, ki še naprej išče in sledi za Evo Durand.»

»To vse je popolnoma jasno,« je izjavila Morrow. «Jaano kot jezero ob mesečini,« je pristavil Chan. «Preprav je več let stikal za njo, pa sir Frederik je ženske nikoli ni videl. On tukaj ni poznal nikogar, ki bi mu mogel pokazati, kje je Eva Durand, vedel pa je, kako se je imenovala in da je ona tudi Mary Lantely in Jenny Jerome. Zvedel je, da sta v bod mestu dve osebi, ki sta je prej poznali svojega gostitelja, naj te ljudi vsaj ena od njih, morja pa ohe, mogla spraviiti v zvezo z žensko, za katero je tako dolgo stikal, za katero bil sedaj prepričan, da ji je bil na sled.»

Flannery je razburjeno stopel po sobi sem in tja.

»To je vse prelepo, da bi moglo biti resnično. Če pa iz ona Eva Durand... potem je ne bom pustil, da se bo neovirano sprehajala. Že jutri jo bom dal zapreti. Če bi le bil prepričan, da je ona prava.«

»Toda zagotavljam vam, da je,« je trmasto zatrdil Chan.

»Razumem. Toda vaš trditve temelji samo na ugibanjih. Istovestil ste je samo pod onima dvema imenoma, niste je pa odkrili kot Eva Durand.«

Tedaj je zazvonil telefon. Kirj je dvignil slušalko in jo dal Flanneryju.

»Na hihi radi, nadzornik.«

»Halo, gospod šef! Da... kako? Oh! Res? Tu je Ottilio! Hvala. Kar mirni bodite, bom že jaz poskrbel.«

Flannery je položil slušalko in se obrnil k ostalim. Obraz se mu je bil razvelkel v širok nasmeh.

»Sedaj nam more videti, če ste zadeli,« je rekel Chanu. «Ukazal bom dvema svojim možema, da pazita na to žensko, toda počakal bom do jutri. Da, gospoda, jutri zvečer bom vedel, ali je ta ženska Eva Durand ali ne.«

»Vi govorite v uzankah,« je rekel Chan. «Nacelnik policije je pravkar dobil brzojavko,« je pojasnil Flannery. «Jutri ob pol treh popoldne bo prišel nadzornik Duff iz Scotland Yarda, z njim pa neki možiki, ki bo lahko na prvi pogled spoznal Eva Durand. Hočem reči: z nadzornikom bo prišel mož, ki je, major Erik Durand.»

12.

Ko je bil sam s Kirkom, je Chan nekaj trenutkov pomolčal in zamišljeno gledal predse.

»Kaj bom zvedel v torek? Upam in želim, da bi bilo to nekaj zanimivega, ker se me že prilejme časovna stika.«

Kirj je začuden pogledal detektiva.

»Na munda vendar ne boste v sredo zapustili, četudi ne bi bila rešena uganka, ki nas vse skupaj zanima?«

»Na tihem sem dal svojemu malemu sinu obljubo in jo bom držal,« je trmasto odgovoril Kitajec. «Jutri bo mož Eva Durand

tukaj. Stvari se odigravajo, da si lepše želite ne morete. Ta mož nam bo jasno in odkrito povedal, ali je ženska iz divjalgo njegova žena ali ne. Če je, bo stvar verjetno s tem že rešena. V nasprotnem primeru pa bom imel mirno vest, kajti storil sem vse, kar je bilo v moji moči. Potem pa naj se nadzornik Flannery trudi še naprej, kolikor se hoče.«

»Res, pred sredo se utegne še mnogokaj pripetiti. Za danes pa imam, gospod Chan, namen, popeljati vas v Cosmopolitan Club. Ali hočete danes kositi z menoj v tem klubu?«

Chanov obraz se je raznelil v zadovoljen nasmeh.

»Vi kar prebivate moje želje. Zahvaljujem se vam za ljubeznivost.«

»Torej drž. Jaz imam sedaj delo v pisarni. Prišlo se bo okrog pol ene. Ko se bo Parady vrnil domov, vam rečite, prosim, da bora kosila v mestu.«

Kirj je vzel klobuk in plašč in odšel. Chan je stopil k oknu in začel gledati mesto, ki se je kopal v soncu. Pogled mu je stal po pristanšču, kjer je našel prikrit krov in rdeče dimnike dobro znane ladje, ki bo polturčinjem, v sredo, odplula v Honolulu. Ali bo pa tudi on na krovu te ladje? Zakaj se je, da bo... pa vendar...

Tedaj je vzdihnil.

Na vratih se je zazljal zvoček. Chan je šel odprati. Pred prati je stal častnik Bill Ranken.

»Srečen sem, da sem vas našel,« je začel Ranken. «Ves večerjanski dan sem prebil v občinski knjižnici. Zagotavljam vam, da sem dvignil več prahu, kakor pa Ben-Hur s svojim dirkalnim vozom.«

»In brez uspeha?«

»Našel sem v New York Sunu, ki je bil tedaj velik list, kratek dopis iz Peshawarja. Prepisal sem ga. Glejte!«

Chan je vzel papir in prebral tisto, kar je za vedel. Eva Durand, mlada žena kapitana Erika Duranda, je zginila v skrivnostnih okoliščinah neko noč dva dni prej, preden je bil dopis napisan, in sicer med nekimi izletom v peshawarskih hribih. Oblasti so se razburjale zaradi tega zginotja in zato so

morali britanski vojaki neutrudno iskati po vsej okolici.

»Dopis je bil datiran 5. maja,« je pripomnil Chan. «To pomeni, da se je Eva Durand izgubila v noč 3. maja 1912. Ali niste nič drugega našli?«

»To je vse, kar je bilo v članku. Tu sploh ni omenjeno ime polkovnika Beatema, kakor ste vi upali. Sedaj mi pa povejte, zakaj mislite, da je tudi on vmešan v to zgodbo?«

»Ne, kar tako... to je ena tistih številnih napak, ki jih naredi tudi najboljši detektiv.«

»Pa povejte mi vendar, kaj se sploh dogaja,« ga je nadlegoval poročevalec. «Tekal sem za Flanneryjem in gospodičom Morrow, vendar se mi ni posrečilo od njiju zvedeti nič besedice. Moj urednik me gleda čimdalje bolj porogljivo. Dajte, pomagajte mi iz zagate!« Chan je odkimal.

»Nimam nobene zakonite pravice, da bi tukaj opravil detektivsko delo. Zato mi ni nič prijetno, da bi vas seznanil s stvarmi, ki dejansko ne spadajo v moje delo. Nadzornik Flannery kaže proti meni še itak preveč simpatij, ki si podobne tistim, kakršne goji do največjih newyorških žepnih tatov. Toda položaj se bo naglo spremenil in postajala bo luč. Ta hip stojimo z eno nogo v vodi, z drugo pa na obrežju, vendar bomo v kratkem se sredi deročega hudournika, če bom še ostal na prizorišču do trenutka, ko bom izvedl glavno odkritje, bom srečen, da bom ravno vam lahko dal prve podatke.«

»Ako ostanete na pozorišču? Kaj hočete s tem povedati?«

»Osebnih razlogov me ženo domov. V sredo bom odšel.«

»Da... kakor ste bili odšli že preteklo sredo,« je smejal se pripomnil Ranken. «Ne boste me prepričali, da bo mirni vzvodnjak v kritičnem trenutku zgrbil potrpljenje. Sedaj pa n se tudi odločite.«

»Imam dober spomin, pa tudi dosti sem vam dolžan. Na svidenje!«

Ko je častnik odšel, je Chan začel zamišljeno gledati v prepis, ki mu ga je prinesel Ranken.

»3. maja 1912,« je spregovoril glasno.

Natje je naglih korakov stopil k mizi, na kateri je ležala knjiga »Življenje polkovnika Beatema«. Naglo jo je listal, dokler ni našel mesta, ki ga je iskal. Tedaj se je zleknil v nastanjali odprl knjigo, jo položil na kolena in se zatopil v razmišljanje.

Točno o pol eni se je pojavil Chan v Kirkov pisarni. Mladenec je vstal, vzela nekaj papirjev s police in jih vrzel v svojo usnjeno torbo.

»Po kosilu se moram dobiti z odvetnikom,« je pojasnil Chanu, ki ga je radovedno opazal.

Odšla sta v Cosmopolitan Club. Ta klub je bil zelo znanen. V njem so se sestajali najbolj znani umetniki, finančniki in častniki. Po prirsčnih pozdravih, ki so bili namenjeni Kirku, se je dalo sklepati, da je v klubu zelo priljubljen. Kirj je predstavil Chana skupini znancev in Kitajec je naglo postal središče pozornosti. Z muko se jima je končno posrečilo, da sta se umaknila in odšla v veliko obednico, da bi tam v majhnem kotu kosila.

Pred koncem obeda je Chan dvignil glavo in zaspal, da se bliža k mizi človek, na katerega je ta dni stalno mislil. Razorna lica polkovnika Beatema so bila videti še bolj utrujena in se bolj temna kakor kdaj prej. Polkovnik se je ustavil pred njuno mizo.

»Oh, gospod Kirj! Kako je kaj? In to ste vi, gospod Chan? Ali smem sestiti za nekaj trenutkov k vaš mizi?«

»Kar izvolite,« je ljubezljivo odgovoril Kirj. «Ali bi kosili z nama? Kaj bi smel naročiti za vasa?«

»Hvala, prav nič. Pravkar sem končal s kosilom.«

»Potem dovolite, da vam postrežem s cigareto,« je odvrnil Kirj in mu ponudil odprto tobaknico.

»Z velikim zadovoljstvom.«

»Od nekima stradanostveca vas nisem več videl. Oprostite mi, saj veste, o čem govorim. O tistem stradanem zločinu. Ubili človeka, kakor je sir Frederik... Ali ste že našli zločince?«

(Se nadaljuje)

ZANIMIVOSTI

Kako je z mehanizacijo kmetijstva v Jugoslaviji

Od januarja do konca septembra letošnjega leta je naša država uvozila nad 2600 traktorjev, kar je štirikrat več kot celo lansko leto. Večino teh traktorjev in še drugih poljedelskih strojev, ki so stali nad dve milijardi dinarjev, so dobile kmečke obdelovalne zadruge s 25 do 65 % popustom.

Domača proizvodnja poljedelskih strojev je letos nekoliko manjša kot lani. Od januarja do avgusta je znašala povprečna mesečna proizvodnja teh strojev 809 ton, v istem času lanskega leta pa 836 ton. Na splošno je izdelava strojev v povojnih letih stalno višja. Lansko leto smo izdelali 840 traktorjev in 11.500 ton drugih poljedelskih strojev, nasproti 3232 tonam leta 1939. Prvi domači traktor smo izdelali leta 1949.

Kmetijstvo v Jugoslaviji smo šele zadnja leta začeli opremljati z velikimi stroji, ki so osnova njegove mehanizacije.

V naši državi je še leta 1931 prišlo na 1.896.000 kmečkih gospodarjev okrog 800.000 plugov, tako da je šele vsako tretje srednje ali majhno kmečko gospodarstvo imelo plug. Leta 1939 smo imeli že 972.000 plugov, toda velikih strojev je bilo še vedno zelo malo, namreč le 2300 traktorjev, 9200 ostalih motorjev, 18.400 mlatilnih in 41.400 kosilnih strojev. Na en traktor je prišlo 3300 hektarov orne zemlje ali 900 kmečkih gospodarstev.

Ta skromni strojni park pa se je v zadnji vojni zmanjšal na polovico. S pomočjo UNRRE, uvoza in domače proizvodnje smo te izgube kmalu nadomestili. Po približnih cenitvah je jugoslovansko kmetijstvo sredi letošnjega leta imelo 8500 traktorjev, skoraj štirikrat več kot pred vojno, 9500 traktorskih plugov, 1.170.000 plugov, 10.600 motornih mlatilnic, 11.400 samovzalnic, 13.500 kosilnic in 120.000 sejalnic.

Kako je z našo potrošnjo?

Statistični pregled o prometu proizvodov v drugem četrtletju tega leta daje zanimive podatke o potrošnji proizvodov v Jugoslaviji. Slovenija je bila v tem razdobju največji potrošnik masti z 860 g na prebivalca, Crna gora 710, Hrvaška 660, Bosna in Hercegovina 530, Srbija 440 in Makedonija 350 grami.

Prav tako je naša ožja domovina na prvem mestu glede porabe govejega in telečjega mesa z 2 kg in mila s 380 g ter sladkorja z 2,3 kg na prebivalca (pri porabi govejega in telečjega mesa je pa treba upoštevati, da v naših južnih krajih namesto govedine uživajo tudi ovčje meso; prip. uredništva). Statistika nadalje ugotavlja, da Slovenija prednjači tudi glede porabe alkoholnih pijač; pri nas znaša poraba alkoholnih pijač 0,6 litra, na Hrvaškem, v Črni gori in Makedoniji pa 0,5 litra na prebivalca. Glede porabe kave smo s 15 grami na tretjem mestu v državi, pri potrošnji cigaret in tobaka pa zavzemamo z 240 grami na osebo spet prvo mesto. Prav tako navaja statistika, da se v Sloveniji in Hrvaški bere največ knjig in časnikov.

DESET LET SO PRESFALI

Podjetje Manlio Cappellin v Benetkah je poslalo pred kratkim v Jugoslavijo račun, ki napravlja vtis, da so v Italiji menda zadnjih deset let popolnoma prespali, saj drugače je zgodba s tem računom težko razumljiva. Navedena firma je dne 13. oktobra t. l. poslala v našo državo račun za neko večerno haljo, ki stane 15.000 lir, fakture pa je naslovljena: »Njegovemu Veličanstvu kralju Petru v Jugoslaviji...«

KAKO BOMO POTOVALI V BLIŽNJI PRIHODNOSTI

Iz načrtov pristojnih letalskih društev je razvidno, da bo leta 1957 med Parizom in Londonom vzpostavljen redni helikopterski promet. Potniki bodo tedaj potovali hitreje kot z najhitrejšimi letali, ker odo lahko odleteli kar iz središča mesta in jim ne bo treba izgubljati časa po eno uro in več za pot na letališče.

BRZJOJAV Z ONEGA SVETA

Pred poldrugim letom je umrl André Gide, znan francoski pisatelj. Kot prepričan

brezverec je bil hud nasprotnik pisatelja Mauriac (letošnjega Nobelovega nagajenca) in Claudela, ki sta oba prepričana katoličana. Bili so si stalno v lašč. Kmalu po smrti Gidea pa je dobil slavni François Mauriac sledečo brzojavko: »Pekla ni stop lahko živeti brez skrbi stop prosim obvesti Claudela stop André Gide.«

»FARUKOVI« SPOMINI

Kairski list »Al misri« poroča, da spominov katerih objavo so napovedali inozemski listi, ni napisal bivši egiptovski kralj, pač pa nekdo iz njegove neposredne okolice. Faruk je prodal te spomine nekemu ame-

riškemu listu po 100 frankov za vsako besedo, kar pravzaprav ni bila ravno slaba kupčija.

PREPARIČATI SO SE HOTELI

Trije mladi fantje v Greenbeltu (Maryland) so se pričkali, koliko časa bi pač gorelo letalo, preden bi popolnoma zgorelo. Da bi to vprašanje razčistili, so zažgali na bližnjem letališču neko letalo. Avion je v dveh minutah popolnoma zgorel.

ŠPORTNIK OD PET DO GLAVE

Kaj vse se lahko pripeti navdušenemu športniku, priča dogodek na neki naši gimnaziji. Profesor vpraša diaka, kdo je bil Prešeren. Učenec pa mu odgovori: »Bil je državni prvak v pesništvu!«

NI SE OMOŽILA

Neko angleško pisateljico so vprašali, zakaj se ni omožila. Odgovorila je: »Moje tri domače živali mi popolnoma nadomestujejo moža; pes mi zjutraj zarenči, papiga klepeče ves ljubi dan, maček pa se je tudi navadil, da prihaja pozno ponoči domov.«

ANGLESKI POSLANCI MED SEBOJ

Ni še dolgo tega, ko je nek poslanec laburistične stranke v angleškem parlamentu povedal, da se je med vlado Atleeja številno rojstvo zelo dvignilo. Nek poslanec konservativne stranke pa je tega govornika duhovito zafkril s sledečo pripombo: »Toda to vendar ni posledica podržavljenja, ampak zasebne iniciative!«

SMOLA POSEBNE SORTE

Neko nevesto v Angliji je doletela izredna smola. Poslala je svojega 36 let starega zaročenca s svojo 43-letno materjo v mesto, da opravita tamkaj razne nakupe za poroko. Nevesta je čakala in čakala, toda žena in njene matere ni bilo od nikoder. Čez štirinajst dni pa dobi hčerka brzojavko od svoje matere: »Oprostite mojemu molku in zakasnitvi. Pred dnevi sem se s svojim spremljevalcem poročila.«

»DOBER« VZGOJITELJ

Nenavadno vzgojiteljsko vneto je pokazal organist farne cerkve v Friedbergu. Pred sodiščem se je moral ta mož zagovarjati zaradi posilstva nad dvema deklicama v starosti devet in dvanajst let, ki sta se hodili k njemu učiti harmoniko. Pred sodiščem se je ta organist opravičeval s »preveliko vzgojiteljsko vneto«.

Slovensko-hrvatska liga

BRANIK JE BIL BOLJŠI

Branik : Rudar 4:1 (2:0)

Vsi ljubitelji nogometnega športa so dobro vedeli za uspehe Branika v tekmovalstvu moštven slovensko-hrvatske lige, vendar še zdaleč niso pričakovali, da bo Rudar proti Braniku doživel tako velik poraz, tako da je v jesenskem delu tekmovalja ostal na zadnjem mestu lestvice.

Ze takoj po prihodu moštva Rudarja na igrišče je marsikdo dejal: »Danes je pa zelo čudna postava, težko da bomo dobili!« In res je sam potek igre pokazal, da Rudar resnično prevljuje težko krizo, za katero pa smo mišljenja, da je ozdravljiva.

Kaj smo videli na tekmi? Počasnost naših igralcev, pri čemer se je odlikovala obramba, zlasti pa Cigler, ki ima na vesti dva gola. Prav tako počasen in neokreten je bil Gorenc in še drugi.

Branik se je predstavljal trboveljskemu občinstvu kot vigrana enajstorka z dobro kondicijo ter lepo in tehnično izvedeno igro. In kar je najvažnejše: igralci Branika so hitri in okretni. Rezultat 4:1 ni časten za moštvo, kot je Rudar. Najbolj vneti pristaši Rudarja sicer pravijo, da je revirsko moštvo imelo smolo, saj se je več ostrih strelov odbilo od prečke, poleg tega pa je

zastreljalo še enajstmetrovko. To bi bila sicer olajševalna okoliščina, vendar s tem ne smemo biti zadovoljni. Redno obiskovanje treningov in več medsebojne povezave in razumevanja med igralci in upravo bi nedvomno rodilo boljše uspehe. Ne more več iti naprej, da bi nekateri igralci prišli na trening, kadar bi se jim pač zljubilo, ali pa da se izgovarjajo: »Danes pa ne bom igral«, ali pa »Če pride Hudar in nazaj, ne bom več igral« in tako dalje. Take in enake opazke se čujejo v vrstah revirskega moštva. Samo eno naj velja za vse igralce Rudarja: bolj kot kdaj koli je potrebna enotnost v društvu in medsebojno razumevanje, da pokažemo, da je mogoče preboleti in prebroditi tudi največjo krizo. Pozabiti namreč ne smemo, da »sloga jači — nesloga pa tlači!«

Upajmo, da bo moštvo Rudarja dalo v nedeljo v srečanju s Slavijo odgovor vsem tistim, ki pravijo, da je slava nogometne enajstorkice samo še v arhivih knjige »30 let športa v Trbovljah.«

V predtekmi nedeljske tekme je rokometnemu moštvu Rudarja uspelo doseči lepo zmago nad Branikom, in sicer 5:3, kar je vsekakor uspeh

Ameriški film „Srečanje s Frankensteinom“

Skrivnostni vampir Dracula, robot Frankenstein in Talbot, ki se spreminja v volkodlaka — so strašila. Ni, da bi z njimi igrali tarok. Grof Dracula se spreminja v vampirja, hipnotizira in pije kri... Frankenstein je robot, sestavljen iz trupe in mehanizma. Pošten velikan je to, s čudno muhastimi popadki, zelo nevaren... Volkodlak je čez dan prava mevža, navađen človek, ko pa ga obsije polna luna s svojimi žarki, postane divja zver. Srečanje z njim ni priporočljivo.

Seštejte vse te strahote, jih pomnožite s tri, delite s poljubnim številom, dobro presreite in dajte v pečico, da zavre — pa se ni užiti. Treba je začimbe.

Imamo jo: Abbot in Costello (tista dva, ki sta komaj ušla hrepeneci vdovi) sta bila določena za kvas temu pošastnemu, nič več užitnemu kruhu. Dvignila sta ga toliko, da je vzdržal poldruge uro, potem pa je uplaval, ker je zmanjkalo strašil. Vsa so se namreč pobila, do smrti, za zmeraj. Naj vas nič več ne bo strah. Konec je z njimi in tudi filma je konec.

KINO TRBOVLJE

bo predvajal od petka do ponedeljka ameriško komedijo

SREČANJE S FRANKENSTEINOM

prihodnji teden pa francoski športni film

IDOL

Sporod predstav bo razviden iz reklamnih omaric in lepakov

Smučarji „ŠD Dobrna“ se pripravljajo

V športnem društvu na Dobrni so ustanovili tudi smučarsko sekcijo, kjer so se nje člani resno oprijeli dela; sestavili so delovni načrt, ki ga hočejo letos uresničiti. V sekcijo hočejo pridobiti kar največ mladincev in pionirjev, da si bodo z belim športom krepili telo in duha.

Prvega članskega sestanka, ki je bil 11. t. m., se je udeležilo okrog 50 članov, mladincev in pionirjev. Član tehničnega odbora smučarske sekcije je obrazložil vsem zbra-

Za letošnjo sezono imamo v načrtu izlet na Partizanski vrh, na Mrzlico ter v Tamar na Gorenjskem. Meddruštveno tekmovanje v teku in smuku bo februarja 1953. Izdelali bomo nadalje 30-metrsko skakalnico, kakor hitro bomo našli od inž. Bloudeka. Treninje z vsemi idoli sekcije bodo po dvakrat tedensko.

Naše naloge so velike, vendar se ne bojmo, da jih ne bi zmogli, četudi smo sekcijo šele ustanovili. Zaenkrat ne pričakujemo

nim načrt dela v letošnji zimski sezoni, kjer je navedel tudi glavne misli zadnjega biltena Smučarske zveze Slovenije.

Na tem sestanku je bilo največ govora o vključitvi šim vojščega števila mladincev in pionirjev, da bi smučarski šport postal množičen. Res je sicer, da je bila ta veja športa pri nas tudi doslej množična, le organizirana ni bila pravilno. Sklenili smo, da pritegnemo v sekcijo vsakogar, ki ima veselje za ta zimski šport. Nič ne de, če kdo morda še nima kompletne smučarske opreme, tudi s tako imenovanimi »dogami« lahko pridre letos na »dogahe«, prihodnje leto pa na pravih smučeh. Z dobro voljo in dobro organizacijo bomo napredovali.

posebnih uspehov, ker smo začetniki; naša glavna želja je, da pritegnemo čimveč mladincev, mladink in pionirjev ter članov iz članic. Vse, ki imajo veselje do smučanja, vabimo, da pristopijo v sekcijo, kjer bodo našli dovolj razvedrila, na tudi strokovno pomoč, da postanejo dobri smučarji, kajti tudi s tem bomo koristili domovini.

Prjave sprejema vsak dan tov. Leon Hauptman v Spodnjem Limberku in tovariš Ivan Kolšek v Zgornjem Limberku. K prijavi vabimo tudi starejše smučarje, ker bi nam ti s svojim strokovnim znanjem lahko v marsičem mnogo pomagali, s čimer bo uspeh že v naprej zagotovljen. — kg —

Republiški namiznoteniški turnir bo v Trbovljah

Prejšnjo nedeljo so gostovali v Trbovljah namiznoteniški igralci iz Celja in se v mladinskih in članskih dvobojih pomerili s Tr-

TVD Partizan v Trbovljah je končno prišlo do svojih prostorov

Dolgo, zelo dolgo se je govorilo in razpravljalo o potrebi ureditve prostorov Doma TVD Partizan v Trbovljah za telovadne namene. Zgornji prostori te stavbe so sedaj že gotovi, trenutno se ureja mala dvorana, kjer so bili prej prostori za zemljiško knjigo, v nekaj dneh pa bodo izpraznjeni prostori, v katerih je bilo doslej okrajno sodišče, ki se bo preselilo v sosednjo, na novo preurčeno zgradbo.

Na svoji zadnji seji je društvo Partizan sklenilo, da bo do 31. decembra letošnjega leta uredilo tudi veliko telovadno dvorano, v kateri bo na Silvestrov večer telovadna akademija. Kakor so bile doslej vsa leta velike težave s telovadbo, zlasti v zimskih mesecih, ker se je vsa poleti na prostem telovadna mladina v zimskem času zaradi pomanjkanja zaprtih prostorov razkropila in porazgubila, tako bo sedaj ta velika ovira odstranjena. Po novem letu bodo vsi oddelki društva začeli z redno telovadbo, s čimer bo tudi trboveljsko telovadno društvo krenilo na pot sistematičnega dela in telesne krepitve in vzgoje naše mladine.

boveljčani. Pri mladineh je zmagal brežvečji težav Rudar (v postavi Berger, Čamer in Askere) z rezultatom 5:1. Ker so igralci Rudarja na ekipnem prvenstvu Slovenije v Kranju v isti postavi premagali mladince iz Celja tudi z enakim izidom, ustvarja vtis, da so mladinci Rudarja v stalni formi.

Člani iz Celja pa so prišli v nekoliko oslabilni postavi, namreč brez Čoha, ki je še vedno eden izmed najboljših igralcev Slovenije. Kakor pri mladineh, so tudi člani Rudarja (Jože Fric, Pavel Ličar in O. Čamar) zmagali 5:0; v nadaljevanju pa so rezultat povišali na 9:0. To je za Trboveljčane vsekakor velik uspeh, ki jim bo vzpodbuda za nadaljnje delo.

Po tem dvoboju so se člani Celja, Krma in Rudarja borili v turnirju na izpad. Izmed 12 tekmovalcev so zasedli prva tri mesta: Kocjan (Krim), Ličar (Rudar) in Fric (Rudar). Prvi Celjan (Mustafbegović) se je uvrstil na 5. mesto.

Trboveljsko športno javnost bo zanimalo zanimalo, da bo dne 22. in 23. novembra v Trbovljah »Republiški turnir«. Sodelovali bodo najboljši igralci iz Kranja, Jesenice, Ljubljane, Celja, Maribora in še drugi. Turnir se bo začel že v soboto 2. novembra v Domu »Svoboda — Trbovlje II« in končal v nedeljo. Torej ne zamudite priložnosti, pristostvovali boste lahko zelo lepim igram. O tem turnirju bomo še poročali. — pl —

OBJAVE

Vsem investitorjem na področju OLO Trbovlje

Glede na družbeni plan v letu 1953 vas prosimo, da nam do 1. decembra t. l. sporočite načrt gradenj, ki ste ga predvideli za leto 1953. Te podatke nujno potrebujemo za sestavo našega družbenega načrta, za pravočasno zagotovitev gradbenega materiala, predvsem lesa za ostrešje in pravočasno zagotovitev delovne sile.

Sporočamo vam, da je plan, ki ga nam boste predložili, za nas kakor tudi za vas obvezen; iz tega razloga je poihiteti s pripravami za gradnjo v prihodnjem letu tako, da bodo podatki resnični. Za dela, ki nam bodo prijavljena preko leta izven tega načrta, ne moremo prevzeti odgovora.

Podatki naj vsebujejo ime objekta in vrednost v tisočih dinarjev. Prosimo, da vzamete stvar za resno in nam čimprej sporočite željene podatke, ako računate na naše podjetje.

Okrajno gradbeno podjetje Trbovlje

PREKLICA

Govorice o Stanku Lovraču preključujem za neresnične. — Matias Lešnik, Zagorje.

Freključujem, kar sem govorila žaljivega o Miri Lebeničnik. — Paola Vozel, Zagorje.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Od sobote 22. novembra popoldne do 24. novembra zjutraj dr. Vladimir Komorovski v ambulanti.

DROBIŽ IZ TRBOVELJ

Nek čitatelj nam piše: »izza mladih nog sem nor na knjige. Hvaležnost jim doigujem, saj sem preživel ob njih najlepše ure svojega življenja. Rad postajam pred knjigarnami in si ogledujem knjižne novosti. Tako sem postal pred dnevi pred izložbo trboveljske knjigarnarje. Tolistojevo povest »Vojna in mir« sem tamkaj zagledal. Rad bi jo imel in sem stopil v knjigarno. Povprašal sem za ceno. Prodajalka mi je odgovorila: »V polpatlone vezan izvod stane 1432 din, v polsunje vezan pa 1750 din.« Kar sapa mi je zaprlo. Nič ne bo z nakupom, kajti takega zneska ne zmorem. Ali so tudi knjige luksuz? Vprašal sem prodajalko, koliko izvodov te povesti je prodala. Odgovorila mi je: »Dvanajst! Torej 12 izvodov, v Trbovljah pa zivi 17 tisoč ljudi!«

Zamišljen sem odhajal proti domu. Prav je, da se je tudi zadnji kongres jugoslovanskih književnikov zavzel za pocenitev naše knjige. Knjiga je neogiben pripomoček za dvig kulture in izkazbu širokih delov, za dvig kulture. Dostopna pa bo delovnemu človeku le tedaj, če bo imela ceno, ki jo bo zmogel tudi preprost delavec s povprečnimi dohodki. Knjiga mora postati cenejša. Naša kulturna politika bo je tedaj pravilna, če knjiga ne bo obremenjena s splošnimi državnimi bremenmi. Na vse lahko približno potrebne državne datjave, na alkoholne pijače in še druge potrošniške predmete, kaj je v redu, samo ne na knjigo, ki je neogibno nujna za izobrazbo in dvig kulturne ravni delovnega ljudstva. Dvig te ravni pa je eden izmed osnovnih pogojev za izgradnjo socialistične države, zato se morajo knjige poceniti.***

Prejeli smo: »Pred dnevi sem bil nekoga večera v trboveljski kavarni Tamka sem si hotel napraviti iz časnika izpisek, pa nisem mogel. Preslaba luč je v lokalu za branje časnika ali pa pisanje.***

All ne bi bilo umestno, da kavarna poskrbi za močnejše žarnice? Res je, da so drage, vendar se bo podjetju nakup boljših žarnic zanesljivo izplačal z boljšim obiskom kavarne. Saj ni nobena skrivnost, da ljudje najraje zahajajo in se zabavajo v takih lokalih, ki so dobro razsvetljeni. Poskus velja!***

Pišejo nam: »Krompir in zelje sta se letošnjo jesen zaradi slabe letine močno podražila. Mnogo cenejša je treba šteti za ta nujno potrebna živila. Delovni ljudje čestokrat težko zmorejo ta nakup, na najslabšem pa so v tem pogledu vsi tisti upokojeneci, ki še niso dobili novih pokojnin. Ti na nakup krom-

pirja in zelja za zimске mesece sploh ne morejo misliti. Ali ne bi bilo mogoče dati prizadetim upokojenecem v ta namen primeren predeljem, ki bi se jim po prevredbi od pokojnin odtegnili? Naj pristojna mesta o tem razmišljajo!***

Sneg smo dobili v zadnjih dneh in dež. Po glavni cesti v Trbovlje še nekoliko gre, slabe, poravne pa so stranske ceste in poti v naše revirske kolonije na Terezijo, Posetje, Polaj, Zabjo vs ali pa Dobro tld. V Trbovljah imamo dva kamnoloma, občinskga in rudniškega. Pred vojno so bile stranske ceste in poti v rudniške kolonije posute z gramozom, danes pa so ob slabem vremenu v obupnem stanju. Tudi razsvetljenje niso ob večerih, ko odhajajo ljudje na delo, ali pa se vračajo domov. Le tu in tam brli kakšna žarnica.***

Delavski svet rudnika naj na svoji prihodnji seji razmišlja o tem, ali je naša komunalna politika pravilna, da imamo danes v naših rudarskih kolonijah neprimerno slabše ceste in poti, kot smo jih imeli nekdaj? Verjetno, da je tudi to vprašanje vredno resnega zgovora. In če bo pristojno mesto o tem razmišljalo, bo prišlo do pametnega sklepa, ki ga bodo vsi od srca pozdravili.***

IZPRED SODIŠČA

Zaradi tatvine bo sedel

Pred okrajnim sodiščem v Trbovljah se je zagovarjal Jož Krizanec iz Trbovelj-Lok št. 64, ker je 30. avgusta izpred gostine Telovadnega društva v Trbovljah vzel moško kolo, last cementarne v Trbovljah, in ga nato v bližnji železniške postaje skrill, nadalje se je zagovarjal, ker je 24. avgusta ob cesti v Trbovljah odvil dve električni žarnici ter jih nesel domov.***

Na glavni sodniški razpravi je oboženeec svoja dejanja priznal; zagovarjal se je s tem, da je imel namen kolo ukrasti, ker se je nameraval odpeljati na Hrvaško, žarnice pa je vzel zaradi tega, ker jih je doma nujno potreboval in jih ni imel za lastno uporabo. Sodišče tega oboženečevega zgovora ni moglo upoštevati in ga je obsodilo zaradi kaznivega dejanja tatvine na štiri mesece zapora; pri tem je upoštevalo, da predstavlja kolo precej važno prometno sredstvo, ki se ga poslužuje delovni človek, in ker ima tudi precejšnjo vrednost.***

Tuj dežnik je prodal

Na sodišču se je nadalje zagovarjal Ivan Skrabl, brusar iz Zgornjih Trbovelj št. 8, ker si je letos prilastil dežnik v vrednosti okrog 1000 din, ki mu ga je dal v popravilo Poldr Zupančič, in je nato ta dežnik prodal. Na glavni razpravi se je oboženeec zagovarjal, da ne izključuje možnosti, da je kakšen dežnik prodal, to pa je storil zaradi tega, ker dežnik ni bil dvignjen v roku treh mesecev in je bil zato po njegovem mnenju upravičen. Sodišče pa je prišlo do prepričanja, da si je oboženeec ta dežnik prisvojil

ZASAVSKI VESTNIK JE NAJPRILJUBLJENEJŠI TEDNIK V ZASAVJU

ZA DOBRO VOLJO NAŠIH BRALCEV

Nek zakonski mož je hvallil svojo mlado ženo. »Zelo je imam rada« je dejal. »Icpe počaste je, krasko polt ima in lače mehko kot svilu. Kar mi je na njej še posebno všeč, je to, da ima oči kot mačka. Čelo v temi sivi. Pomislite, večkrat sta bila pri nju na obisku dva prijatelja. Nackrat je odgovorila električna luč. Vsi smo sedeli v mučni temi. Pa pravi moja žena čez nekaj minut: »Gospod inženir, vi ste pa danes spet ne-obrišili!«

Izdaja okrajni odbor OF Trbovlje Urednje uredniški odbor Odgovorni urednik Stane Suštar Tisk Tiskarne »Ljudske pravice« in Ljubljani Nastov uredništva in uprave: Trbovlje, uprava rudnika Trbovlje Hrastnik Telefon št. 54 — Račun pri podružnici Narodne banke v Trbovljah št. št. 93322 List izdaja vsak četrtak — Rokopisne neuredniški izločeni. Vse namizne prijave in uredniški naloznice esako nedeljo zjutraj — Mesečna naročnina 30 din, četrtletna 75 din, polletna 120 din, celoletna 240 din.